

**Министерство за земјоделство, шумарство
и водостопанство**

ЗЕМЈОДЕЛСКО ПАЗАРЕН ИНФОРМАТИВЕН СИСТЕМ

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ 2022

**ПРЕГЛЕД НА ЦЕНИ НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ
ПРОИЗВОДИ**

**ГРАФИЧКИ ПРИКАЗ НА ЦЕНИ
2015 до 2022**

WWW.ZPIS.GOV.MK

СОДРЖИНА

ЗПИС	стр. 1-2
Откупни цени на јаболка	стр. 3
Откупни цени на винско грозје	стр. 4
Минерални ѓубрива и семенски материјал	стр. 5
Откупни цени на млеко	стр. 6
Откупна цена на житарки	стр. 7-8
Пазарни цени на мед и пчелни производи	стр. 8
Цени на јајца	стр. 9
Откупна цена на тутун	стр. 10
Добиточни пазари	стр. 11-12
Овошје - пазари на големо и мало	стр. 13-22
Зеленчук - пазари на големо и мало	стр. 23-32

Земјоделски пазарен информативен систем (ЗПИС)

Земјоделскиот пазарен информативниот систем (ЗПИС) е систем за собирање и обработка на податоците од пазарите на земјоделско прехранбените производи, како и за дистрибуција на добиените податоци до сите релевантни учесници на пазарот.

Акцентот е ставен на податоците и информациите за цените на земјоделските производи кои треба да обезбедат континуирана следливост на пазарите.

Навремените и точни податоци од пазарите овозможуваат поддршка во процесот на донесување на одлуки кај производителите и потрошувачите (купувачите) на храна. Сето ова овозможува одржливо функционирање на синџирот за снабдување со храна, а со тоа и остварување на поблиска комуникација помеѓу производителите и потрошувачите на земјоделски производи.

Согласно законот за земјоделство и рурален развој, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство (МЗШВ) има обврска да собира, обработува и објавува податоци за цените на одредени земјоделски производи од пазарите.

Соодветно на тоа, утврдени се правила за прибирање и известување на овие информации според „Правилникот за определување на репрезентативните пазари на земјоделските производи од растително, сточарско и органско производство, видот, обемот и роковите за

доставување на податоците, како и субјектите кои ги доставуваат податоците за земјоделско пазарен информативен систем."

Истиот можете да го најдете на веб-страната www.zpis.gov.mk

Во брошурата која е пред Вас се презентирани движења на цените на одредени земјоделски производи на месечно ниво за 2022 година како и споредба со изминатите години на годишно ниво.

Земјоделскиот пазарен информативниот систем (ЗПИС) на веб страната www.zpis.gov.mk изработи посебна веб апликација под наслов: ponudapobaruвачка.zpis.gov.mk „понуда – побарувачка“ на земјоделски производи.

Со цел поефикасно функционирање на апликацијата „Понуда-Побарувачка“ и полесна достапност за земјоделците и стопанствениците, МЗШВ отвори посебна електронска (e-mail) адреса на која заинтересираните можат да праќаат податоци за својата понуда на земјоделски производи и побарувачка. Официјалната e-mail адреса за испраќање на податоци е: ponudapobaruвачка@mzsv.gov.mk

На оваа адреса потребно е да се пратат следниве податоци :

- Име и презиме на понудувачот/ барателот
- Место на живеење и телефонски број
- Име на производот, количество по единица мерка (бала, парче, килограм или тон).

**Министерство за земјоделство шумарство
и водостопанство**

Сектор за анализа на земјоделска политика

Одделение за ЗПИС

Улица: „Ленинова“, бр. 2

1000 Скопје

Телефон:

центра 02 / 3134 477, локал 414

www.zpis.gov.mk

<http://ponudapobaruвачка.zpis.gov.mk/>

Изработил:

Горан Димовски

Советник за ЗПИС

e-mail: goran.dimovski@mzsv.gov.mk

Соработници:

Александар Мусалевски

**Раководител на Сектор за анализа на
земјоделска политика**

e-mail: aleksandar.musalevski@mzsv.gov.mk

Моме Младеновски

Советник за ЗПИС

e-mail: mome.mladenovski@mzsv.gov.mk

Откупни цени на јаболка за реколта 2022 година

Во табелата 1 се дадени просечните откупни цени на сорти јаболки по месеци и откупни просечни цени за реколта 2022, година заклучно со декември 2022 година. Податоците за откупните цени на јаболка се доставуваат од Ресенско –Преспанскиот регион.

* Цените се изразени во денари за килограм.

* Просечните откупни цени на сорти јаболки -табела 1

Сорти на јаболка	Откупни цени октомври 2022 година	Откупни цени ноември 2022 година	Откупни цени декември 2022 година	Просечни откупни цени –реколта-2022 година
Ајдаред	9,00	9,00	7,50	8,50
Муцо	12,00	12,00	10,00	11,33
Црвен Делишес	16,00	15,00	9,00	13,33
Златен Делишес	14,00	14,00	9,00	12,33
Јонаголд	12,00	12,00	8,00	10,67
Грени Смит	12,00	12,00	9,00	11,00
Индустриско јаболко	3,50	3,50	4,50	3,83

Во табелата 2 - прикажан е споредбен приказ на движењето на просечните откупни цени на јаболки по сорти во 2019, 2020, 2021 и 2022 година, како и стапката на пораст и опаѓање на цените.

Јаболките од реколта 2022 година беа со добар квалитет и просечни приноси. Стабилизацијата на пазарот доведе до пораст на откупните цени споредено со 2021 година. Зголемување на цените се бележи кај сите сорти, од скоро 13,3 проценти кај Ајдаретот до 48 проценти кај Црвениот Делишес. Кај индустриското јаболко има рекордно зголемување на откупната цена за 91,5 проценти.

Сорти на јаболка	Просечна откупна цена 2019 година	Просечна откупна цена 2020 година	Просечни откупна цена 2021 година	Просечни откупна цена 2022 година	Стапка на пораст /опаѓање 2022/ 2021(%)
Ајдаред	11,67	11,83	7,50	8,50	+13.3
Муцо	16,83	16,67	9,50	11,33	+19.3
Црвен Делишес	16,33	16,67	9,00	13,33	+48.1
Златен Делишес	15,33	14,67	8,67	12,33	+42.2
Јонаголд	14,00	13,67	7,83	10,67	+36.3
Грени Смит	15,00	15,00	8,17	11,00	+34.6
Индустриско јаболко	3,00	3,00	2,00	3,83	+91.5

Откупни цени на винско грозје за реколта 2022 година

Изминатата година ја одбележа високата откупна цена на грозјето. Сувото и топло време доведоа до добар квалитет и високи шеќерни единици, а зголемената побарувачка влијаеше на пораст на откупните цени и задоволство кај производителите. Винарските визби во целост го откупија родот од реколтата 2022 година. Пораст на цената се бележи кај скоро сите сорти на винско грозје споредено со 2021 година и истото може да се види од приказот во табелата.

**Во табелата 3 прикажан е споредбен приказ на движењето на просечните откупни цени на винските сорти грозје во 2020, 2021 и 2022 година, како и стапката на пораст и опаѓање на цените * Извор за 2022 година -Државен инспекторат за земјоделство-ДИЗ*
**Цените се изразени во денари за килограм изразени на две децимали*

Вински сорти на грозје	Просечна откупна цена 2020 година	Просечна откупна цена 2021 година	Просечна откупна цена 2022 година	Стапка на пораст / опаѓање 2022/2021 (%)
Бургундец-црн	12,04	13,36	15,65	+17.1
Каберне Совињон	14,59	17,11	17,80	+4.0
Италијански Ризлинг	11,69	13,88	15,45	+11.3
Прокупец	/	14,46	16,98	+17.4
Смедеревка	7,98	10,02	12,39	+23.7
Совињон Бел	14,86	16,95	19,98	+17.9
Кратошија	10,93	13,84	16,58	+19.8
Шардоне	16,95	15,61	19,05	+22.0
Мерло	14,86	15,94	17,87	+12.1
Каберне Франк	/	15,58	17,30	+11.0
Теран	10,50	11,83	14,69	+24.2
Темјаника	20,97	20,06	23,39	+16.6
Кадарка	8,00	11,00	12,00	+9.1
Станушина	7,22	10,17	13,65	+34.2
Белан	11,55	13,51	/	/
Вранец	10,55	12,07	14,69	+21.7
Мускат-Хамбург	11,47	13,95	15,97	+14.5
Траминец бел	/	16,66	23,59	+41.6
Жилавка	10,77	11,49	13,57	+18.1
Сирах	11,00	14,65	16,56	+13.0

Цени на минерални ѓубрива и семенски материјал

Трендот на драстичен раст на цените на минералните ѓубрива продолжи преку целата 2022 година. Огромно зголемувањето од 188% има кај Калиум –амониум-нитрат (КАН 26%) потоа бележиме раст на цената од скоро 158% кај минералното ѓубриво –амониум нитрат, азот - фосфор-калиум-(NPK три петнаесттки) има пораст на цената од 126%, додека Уреата беше поскапа за 132%. Кај семенскиот материјал голем пораст на цената имаме кај семенскиот грашок од 133%, семето на луцерката порасна за 58% а семенскиот компир се продаваше поскапо за 4%. Пораст на цената има кај семенската пченица која за разлика од лани е поскапа за 24%. Стабилизирање на цените на семенскиот материјал и минералните ѓубрива се очекува во наредниот период.

**Просечните најзастапени цени на минерални ѓубрива и семенски материјал во 2020/2021 и 2022 година се дадени во табелата 4 .*

**Цените се изразени во денари за килограм / литар изразени на две децимали*

**Цените се прибираат од земјоделските аптеки*

Минерални ѓубрива	Просечна цена 2020 година	Просечна цена 2021 година	Просечна цена 2022 година	Разлика (%)- 2022/2021
Амониум нитрат	16,00	19,00	49,00	+157.9
КАН 26 %	25,00	19,00	54,80	+188.4
НПК 15:15:15	22,50	24,00	54,40	+126.7
Уреа 46 %	22,30	26,40	61,20	+131.8
САЛ 12	157,50	165,00	210,00	+27.3
Славол	255,00	260,00	277,50	+6.7
Магнисал	157,50	165,00	188,75	+14.4
Семиња	Просечна цена 2020 година	Просечна цена 2021 година	Просечна цена 2022 година	Разлика (%)- 2022/2021
Семе Луцерка	295,00	240,00	380,00	+58.3
Семенска Пченица	21,00	22,00	27,33	+24.2
Семенски Грашок	265,00	150,00	350,00	+133.3
Семенски Компир	90,00	95,00	98,75	+3.9
Семенска Пченка (25 000 зрна)	1.720,00	1.690,00	1.880,00	+11.2

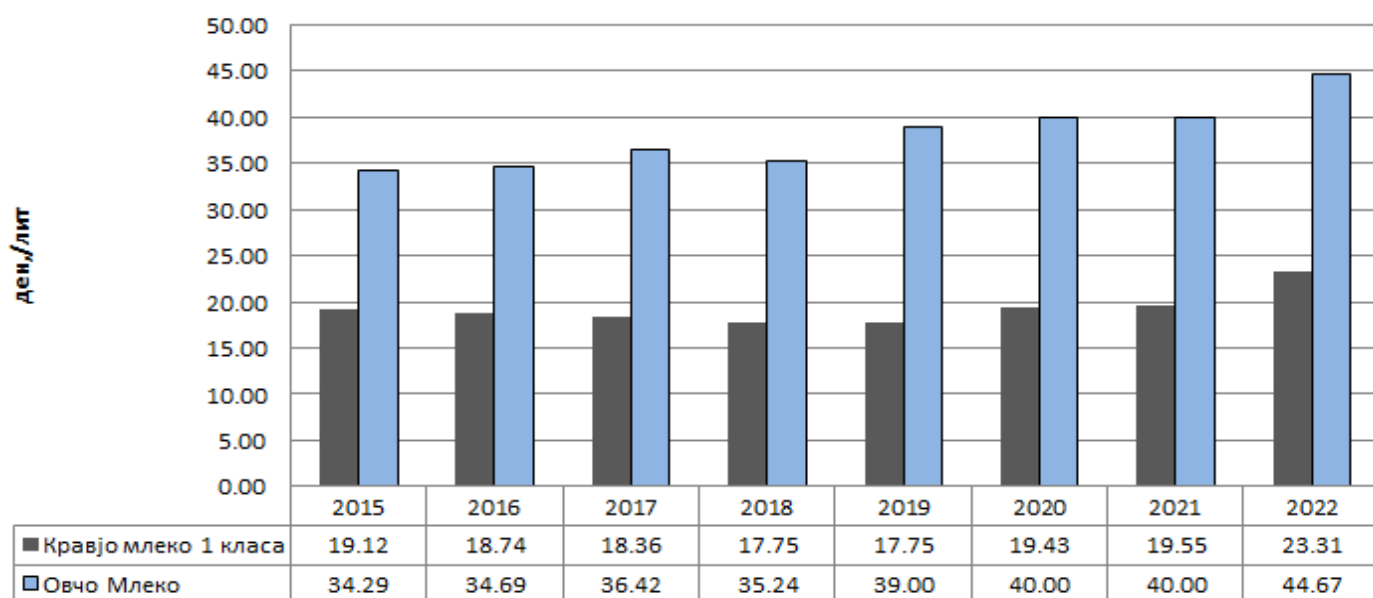
Откупни цени на млеко

Во табелата 5 е прикажан споредбен приказ на движењето на просечните откупни цени на млеко во 2020 / 2021 и 2022 година, како и стапката на пораст и опаѓање на цените

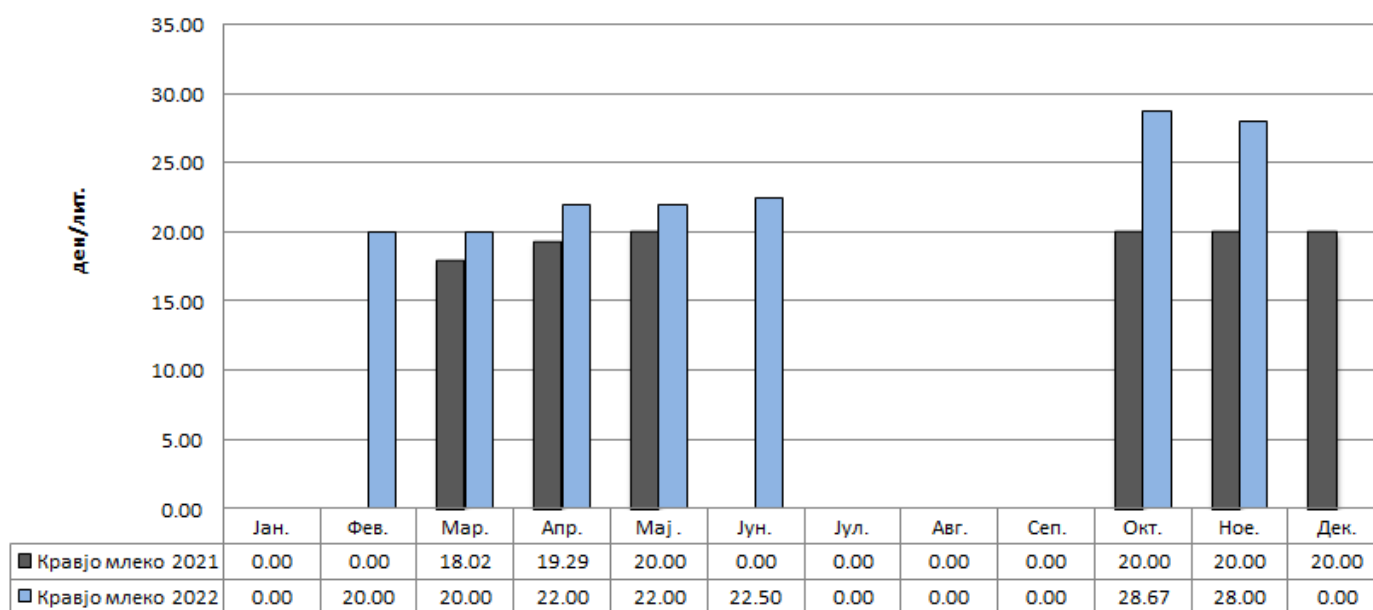
Вид на млеко - откупни центри	Просечна цена 2020 година	Просечна цена 2021 година	Просечна цена 2022 година	Стапка на пораст /опаѓање 2022/ 2021(%)
Кравјо- I класа	19,43	19,55	23,31	+19.2
Овчо млеко	40,00	40,00	44,67	+11.7

**Во графиконот се дадени споредбено просечните откупни цени на кравјо млеко за 2021/22 година по месеци и кравјо и овчо млеко споредено 2015/2022 година*

Просечни откупни цени на овчко и кравјо млеко за период 2015 / 2022 година

Просечни откупни цени на кравјо млеко I класа за 2021/ 2022 година по месеци

Откупна цена на житарки

Просечната откупна цена на **пченицата на годишно ниво за 2022 година** изнесуваше 17,65 ден/кг што е пораст на цената за +53,3 % споредбено со 2021 година кога просечната откупна цена изнесуваше 11,51 ден/кг. Се очекува цената на лебното жито во наредниот период да се стабилизира.

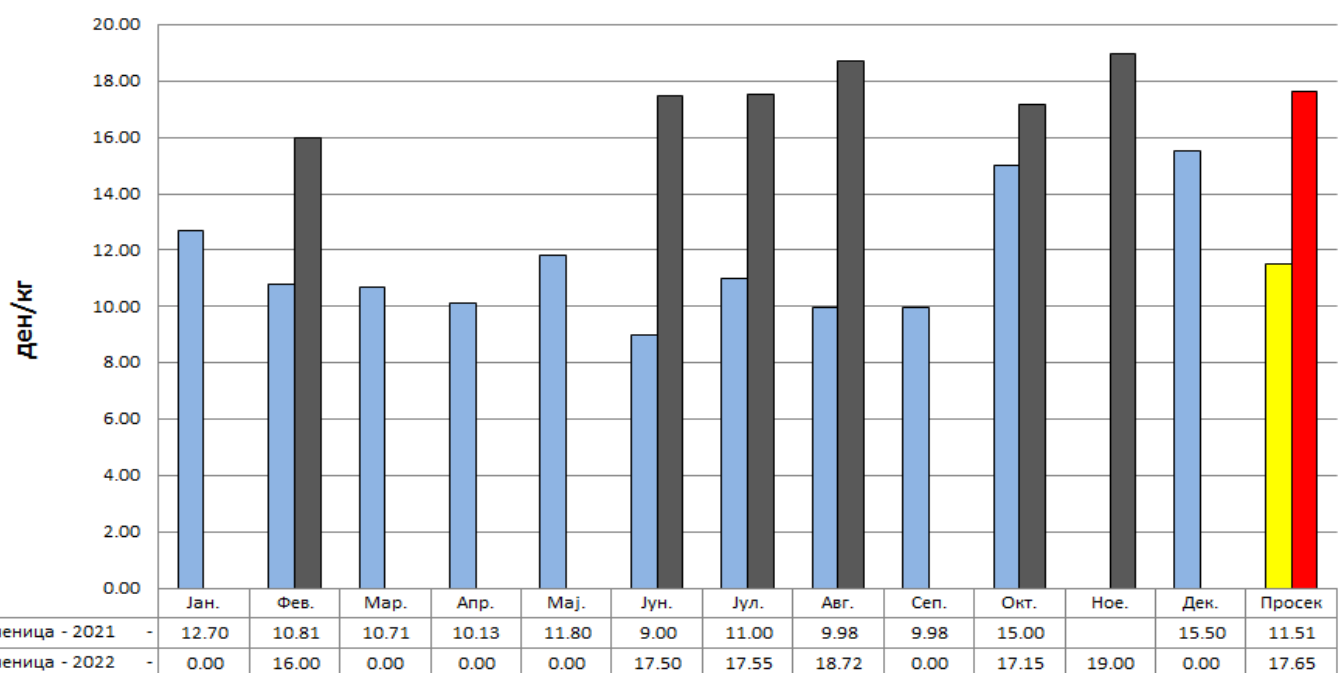
Просечната откупна цена на пченицата од **реколтата 2022** година заклучно со месец декември изнесува 18,11 ден/кг споредено со 2021 кога за истиот период откупната цена изнесуваше 12,29 ден.

Кај **пченката** просечната откупна цена за 2022 година изнесуваше 18,19 ден/кг и бележи зголемување од +48,5 % споредбено со 2021 година кога изнесуваше 12,25 ден/кг.

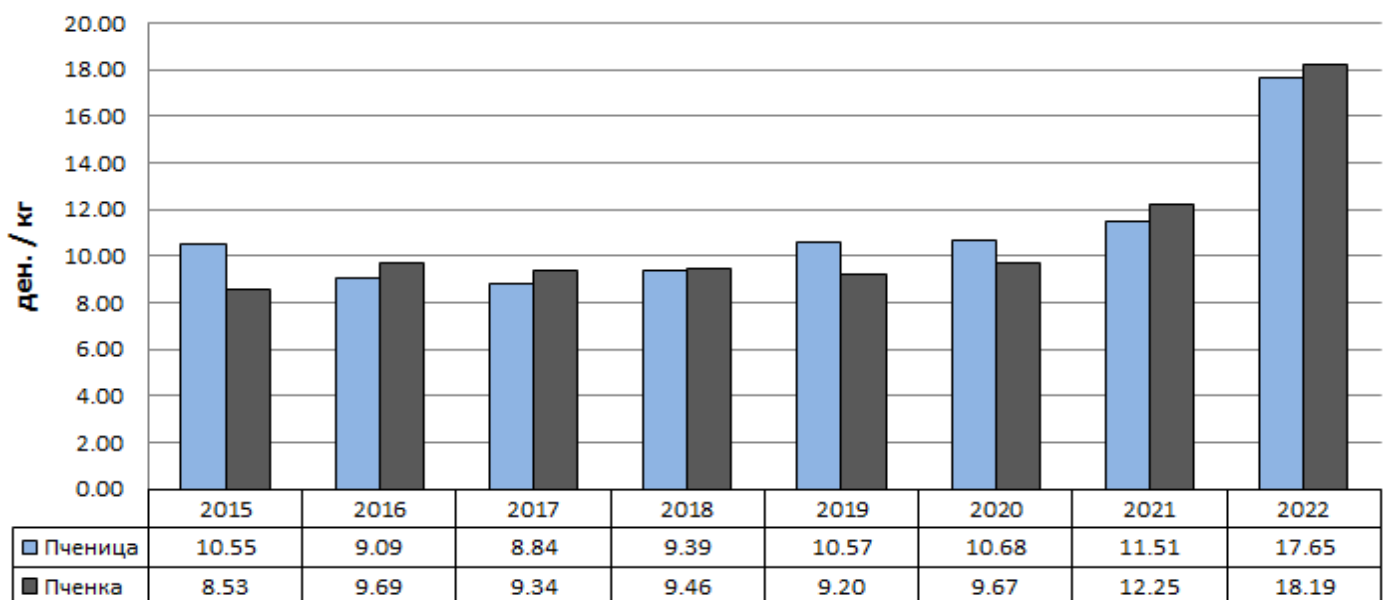
Откупна цена на **јачменот** во 2022 година достигна 17,64 ден/кг во просек.

** Во графиконите се дадени просечните откупни цени на пченица за 2021/2022 год. по месеци и годишни просечни откупни цени за пченица и пченка 2015-2022 година.*

Просечни откупни цени на меркантилна пченица за 2021/2022 година по месеци

Просечни откупни цени на меркантилна пченица и пченка за периодот 2015-2022 година

Цена на оризова арпа

Според Земјоделскиот пазарен информативен систем-ЗПИС откупната цена на оризовата арпа во период 2015-2022 година се движи од 14,00 ден/кг во 2018 година до 29,00 ден/кг во 2022 година, во зависност од сортиментот, климатските услови и количините вода. Во 2022 година просечната откупна цена на оризовата арпа се движи од 27,00 до 32,00 ден/кг, или во просек 29,00 денари за килограм што претставува зголемување за 51,8% во однос на 2021 година.

Во **табелата 6** е прикажано на движењето на просечните откупни цени на оризова арпа за 2017-2022 како и стапката на пораст и опаѓање на цените 2022/2021 година

*Цените се изразени во денари за килограм

Просечна откупна цена	2017 година	2018 година	2020 година	2021 година	2022 година	Разлика(%) 2021 / 2020
Оризова арпа	18,00	14,00	20,94	19,10	29,00	+ 51,8

Цени на мед и пчелни производи

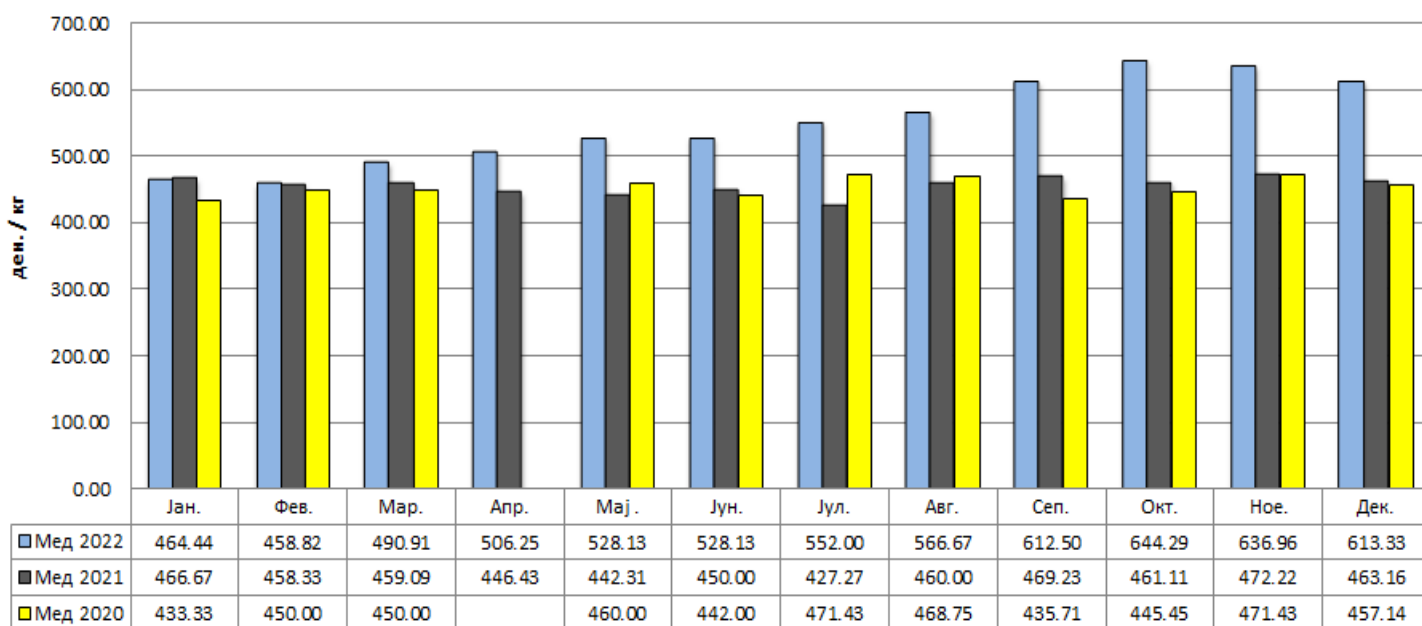
Изминатата 2022 година може да ја оцениме како добра за пчеларството, приносот на мед е нешто подобар споредено со изминатите години а пчеларите беа задоволни од зголемување на цената на медот. Просечната најзастапена цена на **медот** на пазарите на мало за 2022 година изнесуваше 550,20 денари за килограм, што претставува за +20,6%- зголемување во однос на 2021 година (456,32 денари за килограм). Што се однесува пак до цената на килограм **органски мед**, таа се движеше од 700,00 до 800,00 денари за килограм.

Поленот се продаваше од 1.300,00 до 1.600,00 ден /кг или во просек по 1.527,78 ден/кг.

Пчелиниот восок достигна цена од 707,14 ден/кг, додека пак **прополисот** на пазарот се нудеше од 3.000,00 денари до 5.000,00 денари или во просек 4.540,00 денари за килограм.

* Во графиконот се дадени споредбени цени по месеци за 2020/2021/2022 година за мед на пазарите на мало

Најзастапени просечни цени на мед на зелените пазари 2020/2021/2022 година

Цени на јајца

Тенденција на пораст на цената на конзумните јајца што се должеше на порастот на цената на концентрираната храна во изминатите години продолжи и во 2022 година. Видливо зголемување на цената од 29,1% имаме кај најбараните конзумни јајца од класа **A** големината-**L**, додека кај **M** -големина имаме пораст на цената од скоро 45% и тие на пазарот се нудеа по цена од 7,42 денари за парче. Драстичен е порастот на цената на јајцата кај **S** –големина од скоро 93%.

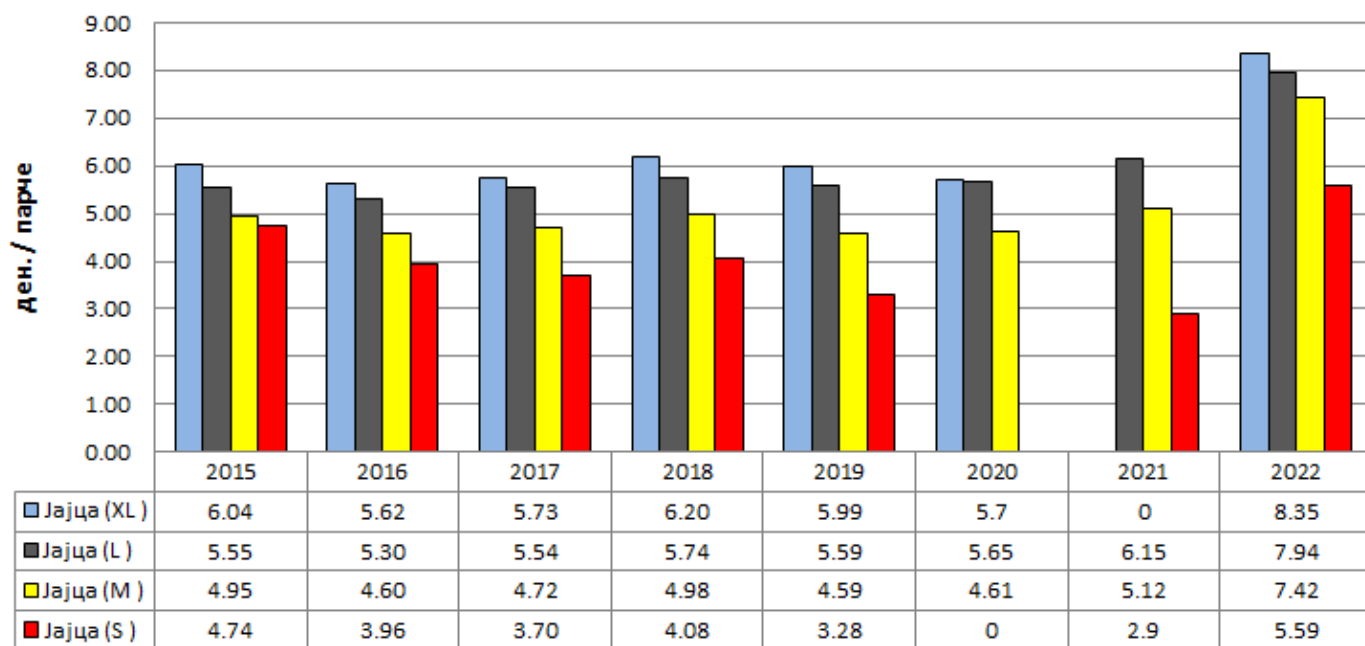
**Во табелата 7 прикажано е споредбено движење на просечните цени на јајца за 2020 / 2021 и 2022 година, како и стапката на пораст и опаѓање на цените*

**XL-многу големи 73 грама и повеќе, L– големи од 63 до 73 грама, M– средни (медиум) од 53 до 63 грама и S– мали под 53 грама.*

Јајца	Просечна цена 2020 година	Просечна цена 2021 година	Просечна цена 2022 година	Стапка на пораст / опаѓање 2022/2021 (%)
Јајца-XL	5,70	/	8,35	/
Јајца-L	5,65	6,15	7,94	+29.1
Јајца-M	4,61	5,12	7,42	+44.9
Јајца-S	/	2,90	5,59	+92.8

**На графиконот прикажани се просечните најзастапени цени на јајца од класата A со големина XL, L, M и S 2015- 2022 година*

Најзастапени просечни цени на јајца од класата A за големина
XL, L, M, S - 2015-2022 година

Откупна цена на тутун 2021 година

Просечната откупна цена на суров тутун за реколта 2021 година изнесуваше 200,44 денари за килограм, а беа откупени 18.663 тони на тутун.

Од типот на тутун-Прилеп беа откупени 18.196 тони додека од типот-Јака беа откупени скоро 143 тони.

Пондер цената за класа I за двата типа на тутун достигна 280,05 ден/кг и беа откупени 2.710 тони.

Цената за класа II беше 202,08 ден./кг а беше откупено најголемо количество од 11.582 тони, цената за класа III беше 151,83 ден./кг и од оваа класа беше откупено тутун од 4.047 тони.

Дополнителниот тутун од класата I и II се откупуваше за 83,48 денари додека мувливниот тутун се откупи по цена од 14,00 ден/кг.

Податоците за откупната цена по типови и класи за килограм сув тутун во лист се доставуваат за периодот од 1^{ви} декември во производната, до 30^{ти} март наредната година. Бидејќи извештајот на ЗПИС се изработува на почетокот на годината, додека се уште трае откупот на тутун, цените за реколтата 2022 година ќе бидат објавени на интернет страната на www.zpis.gov.mk по завршувањето на откупот.

„Евиденцијата за преглед и откуп на суров тутун е од информативниот систем за евиденција на тутунот-ИСЕТ”

**Во графикот претставени се просечните откупни цени за тутун во денари за килограм, како и реализираниот откуп во тони за периодот 2015—2021 година.*

Цени од добиточни пазари

Бранот поскапувања не го одмина и сточарскиот сектор. Зголемување на цените има кај сите видови на добиток. Повисоките цени се должат на поскапата добиточна храна (кабастата и концентрираната) како и намалениот број на добиток.

Пазарот на свињи и оваа година слично како лани, ја одбележа забраната за продавање на категориии свињи поради превенција од африканска свинска чума.

Поголемата побарувачка на месо исто така доведе до драстичен раст на цената и кај категориите на говеда, овци и кози. Пораст на цената има и кај кабастата добиточна храна.

Сено од луцерка се продаваше во просек по 20,00 денари за килограм и е за 105% поскапа споредено со 2021 година кога просечно се продаваше по 9,74 денари за килограм.

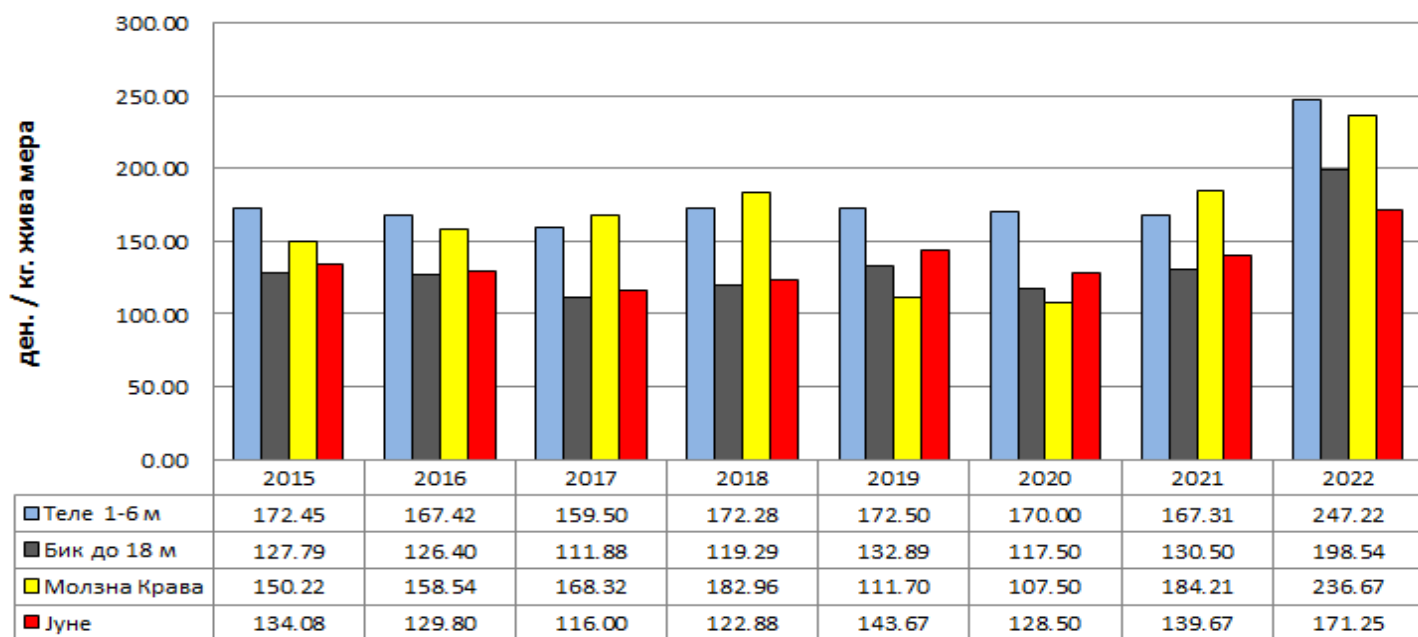
Во **табелата 8 е прикажан споредбен приказ на движењето на просечните цени по килограм жива мера во 2020/2021 и 2022 година, како и стапката на пораст и опаѓање на цените за одредени видови и категории на добиток изразени во проценти*

**Цените се изразуваат во денари за килограм жива мера изразени на две децимали.*

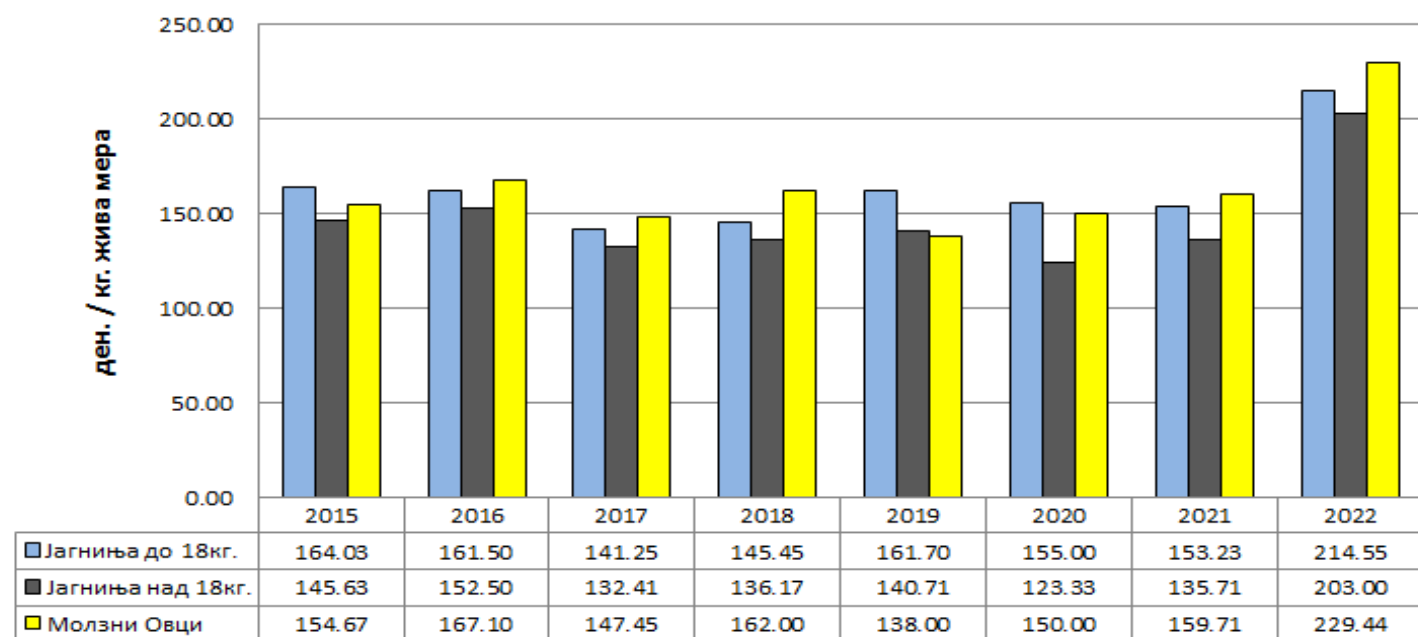
Вид на добиток	Просечна цена 2020 година	Просечна цена 2021 година	Просечна цена 2022 година	Стапка на пораст / опаѓање во (%) 2022/2021
Молзни крави	107,50	184,21	236,67	+28.5
Јуниња	128,50	139,67	171,25	+22.6
Бикови до 18 месеци	117,50	130,50	198,54	+52.1
Бикови над 18 месеци	103,75	130,88	183,75	+40.4
Крави –Буша	70,00	103,14	106,41	+3.2
Теле 1-6 месеци	170,00	167,31	247,22	+47.8
Излачени Говеда	60,00	82,81	119,17	+43.9
Теле 2 - 6 месеци-Симентал	190,00	186,25	236,25	+26.8
Молзни кози	130,00	140,13	215,22	+53.6
Јариња до 20 кг,	121,67	125,63	194	+54.4
Молзни овци	150,00	159,71	229,44	+43.7
Овни	186,67	211,25	/	/
Јагниња до 18 кг.	155,00	153,23	214,55	+40.0
Јагниња над 18 кг.	123,33	135,71	203,00	+49.6
Шилежиња	130,00	142,00	180,00	+26.8
Излачени кози	47,50	82,50	150,00	+81.8
Излачени овци	60	85,21	90,00	+5.6

* Во графиконите се дадени цените за 2015 - 2022 година за одредени видови добиток - по години

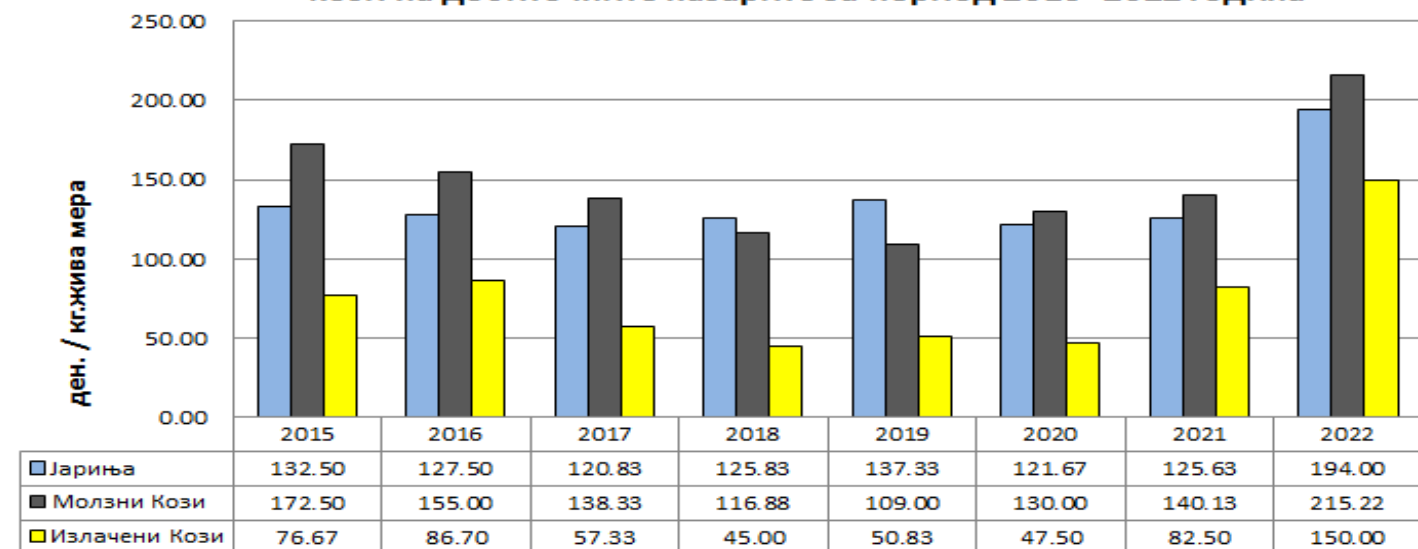
Најзастапени просечни цени на категории говеда на добиточните пазарите во периодот 2015- 2022 година

Најзастапени просечни цени на јагниња до и над 18 кг. молзни овци и овни на добиточните пазарите за период 2015- 2022 година

Најзастапени просечни цени на јариња ,молзни кози и излачени кози на добиточните пазарите за период 2015- 2022 година

Овошје - пазари на големо и мало

Пазарот на овошје изминатата 2022 година го одбележаа падот на цените кај повеќето видови на овошје. Годишната може да се вброи во релативно добра производна година. Ако 2021 година пролетните мразеви направија поголема штета кај сливите, праските и кајсиите што влијаеше на покачување на цената кај истите, оваа 2022 година временските прилики ги послужија земјоделците па имаше повеќе од доволно принос кај истите, што доведе до пад на цената. Годишната што измина ќе биде запаметена и по добриот принос на јаболките и лубениците. Слабиот извоз и големиот принос на лубениците и дињите беа причина за намалување на цената на големо. По повеќегодишна стагнација и релативно стабилна цена, пораст на цените бележиме кај јагодите, бананите и цитрусните овошја.

Ситуацијата на **пазарите на големо** ја одбележа ниската цена на сливите кои се продаваа за скоро 50% поевтино од 2021 како и драстично намалените цени кај (праски, лубеници, дињи, нектарини,) а особено кај сливите. Ова се должи на зголемената понуда на пазарот. Забележителен пад на цената има и кај калинките и костените.

Кон крајот на годината пад на цената имаме и кај некои сорти на јаболки, причина е намалениот извоз. Намалување на цената има и кај крушата, додека кај коскестото овошје имаме благ пораст на цената. Исто така треба да се напомене поголемата цена на јужното овошје, грозјето и јагодите.

На **пазарите на мало** имаме спротивна ситуација со цената на лубеницата и дињата. Овде бележиме пораст на цената за 13 и 10% кај истите. Забележително зголемување на цената имаме на целиот асортиман на јужно овошје (драстичен пораст на цената на бананата) која на некои пазари достигна цена од 100 денари за килограм. Поскапо се продаваше и оревот, како чистениот така и оној во лушпа, повисока цена бележиме и кај вишната од 10%. Намалување на цената имаме кај сливата од 14 % праските од скоро 33% и нектарините од 29%. Поевтини беа и црешите како и кајсиите, па купувачите ја искористија цената да ги конзервираат овие овошја (компоти, сокови и слатка). Оваа година на зелените пазари имавме помала побарувачка а зголемена понуда а со самото тоа и пониска цена кај одредени сорти на јаболки. Поевтини беа калинките и кивито. За оваа година карактеристично беше и многу слабата понуда на бобичесто овошје, кое на одредени пазари скоро и да го немаше (исклучок беа малините).

**Споредбените цени од пазарите на големо во 2020, 2021 и 2022 се прикажани во табела 9*

**Во табелите 10 и 11 претставени се просечните најзастапени цени за овошје на пазарите на мало (зелените пазари) за 2020, 2021 и 2022 година, изразени во денари за килограм, како и стапката на пораст и опаѓање изразена во проценти.*

Просечни најзастапени цени на овошје од пазарите на **големо (кванташки пазари)** табела 9

Вид на овошје	Просечна цена 2020 година	Просечна цена 2021 година	Просечна цена 2022 година	Стапка на пораст / опаѓање 2022/ 2021 (%)
Ајдаред	28,22	26,06	20,25	-22.3
Златен Делишес	32,72	26,37	22,61	-14.3
Јаболко-Грени Смит	20,00	22,50	30,33	+34.8
Муцу	31,88	26,60	24,90	-6.4
Црвен Делишес	24,69	25,81	22,50	-12.8
Грозје црно-трпезно	32,93	34,00	35,00	+2.9
Грозје бело-трпезно	31,67	32,83	37,00	+12.7
Круши	72,20	69,61	65,74	-5.6
Лубеници	11,43	14,33	10,90	-23.9
Дињи	37,33	32,50	25,57	-21.3
Сливи	26,08	34,33	17,50	-49.0
Банани	47,55	49,03	63,11	+28.7
Јагоди	65,00	76,67	90,00	+17.4
Кајсии	/	50,00	47,50	-5.0
Киви	47,20	47,59	39,58	-16.8
Костени	115,00	117,50	90,00	-23.4
Лешници-чистени	636,50	580,83	596,50	+2.7
Ореви-чистени	479,55	440,00	452,00	+2.7
Бадеми-чистени	600,25	554,44	542,50	-2.2
Портокали	57,01	45,98	44,91	-2.3
Цреши	82,50	62,50	65,00	+4.0
Нектарини	61,33	66,67	45,00	-32.5
Праски	33,13	47,50	34,43	-27.5
Јапонско јаболко	15,17	30,00	31,67	+5.6
Лимони	76,25	47,33	59,73	+26.2
Калинки	36,88	55,00	41,00	-25.5
Цитрон-жолт	66,50	53,31	65,00	+21.9
Мандарини	45,80	39,50	49,64	+25.7
Цитрон-црвен	70,21	54,28	53,33	-1.8

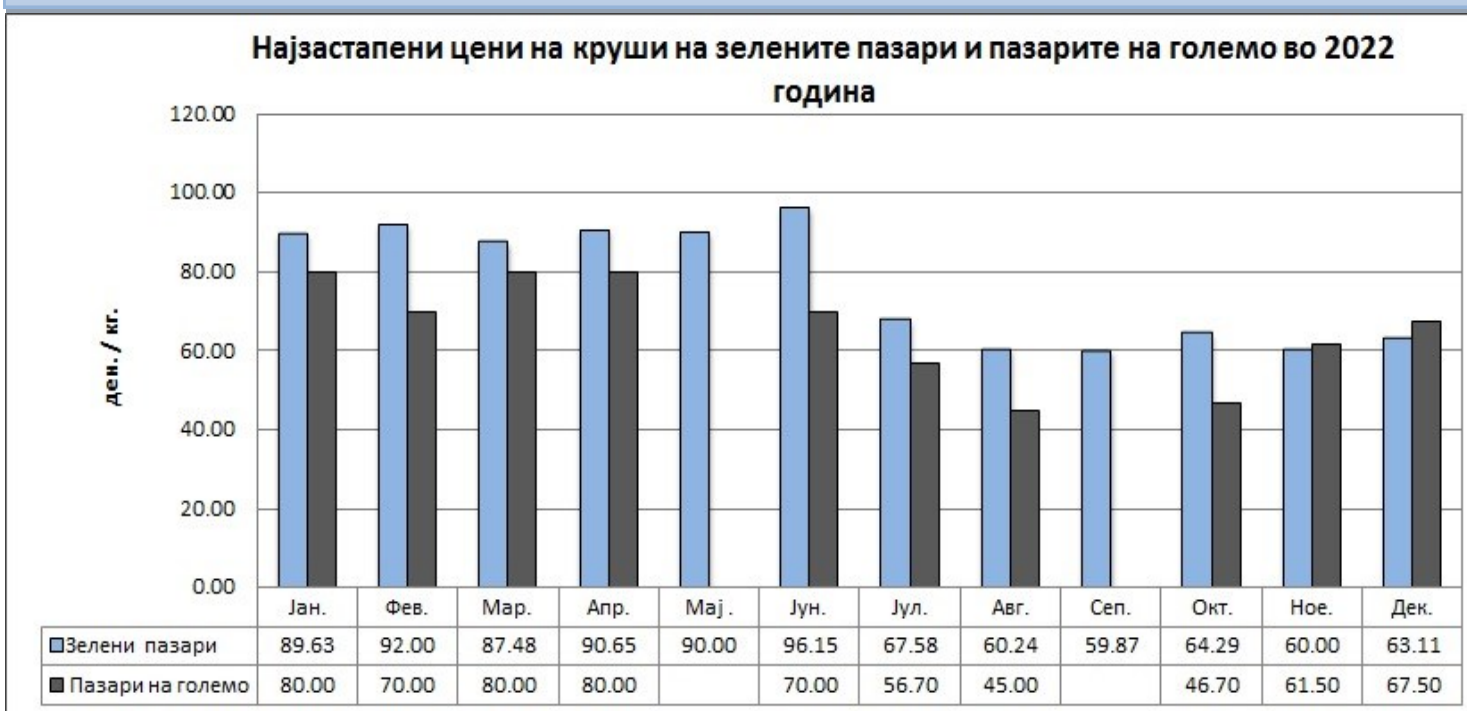
Просечни најзастапени цени на овошје од пазарите на мало (зелени пазари) табела 10

Вид на овошје	Просечна цена 2020 година	Просечна цена 2021 година	Просечна цена 2022 година	Стапка на пораст /опаѓање 2022/ 2021 (%)
Јаболко-Ајдаред	37,27	29,97	27,53	-8.1
Златен Делишес	40,23	34,50	34,14	-1.0
Јаболко-Јонаголд	26,38	30,40	29,53	-2.9
Јаболко-Муцу	37,39	34,62	31,60	-8.7
Црвен Делишес	38,11	31,43	30,37	-3.4
Грозје црно-трпезно	44,65	63,84	55,00	-13.8
Грозје бело-трпезно	44,86	56,80	57,46	+1.2
Круши	80,35	85,07	76,75	-9.8
Лубеници	17,86	18,24	20,58	+12.8
Дињи	36,42	34,75	38,13	+9.7
Сливи	37,12	45,91	39,40	-14.2
Банани	55,66	55,63	71,82	+29.1
Јагоди	122,97	119,29	119,56	+0.2
Кајсии	99,30	107,26	91,35	-14.8
Киви	68,11	70,33	60,55	-13.9
Костени	135,50	116,57	136,64	+17.2
Лешници-чистени	659,50	605,26	591,88	-2.2
Ореви-чистени	444,28	480,12	531,17	+10.6
Лимони	84,33	62,53	76,57	+22.5
Портокали	66,17	54,86	63,19	+15.2
Цреши	99,46	111,89	97,79	-12.6
Нектарини	62,36	87,27	61,85	-29.1
Праски	47,41	76,51	51,41	-32.8
Вишни	58,97	51,97	57,15	+10.0
Мандарини	58,40	56,29	68,87	+22.3
Малини	213,33	202,22	186,67	-7.7
Капини	125,71	130	/	/
Боровинки	251,67	/	339,33	/

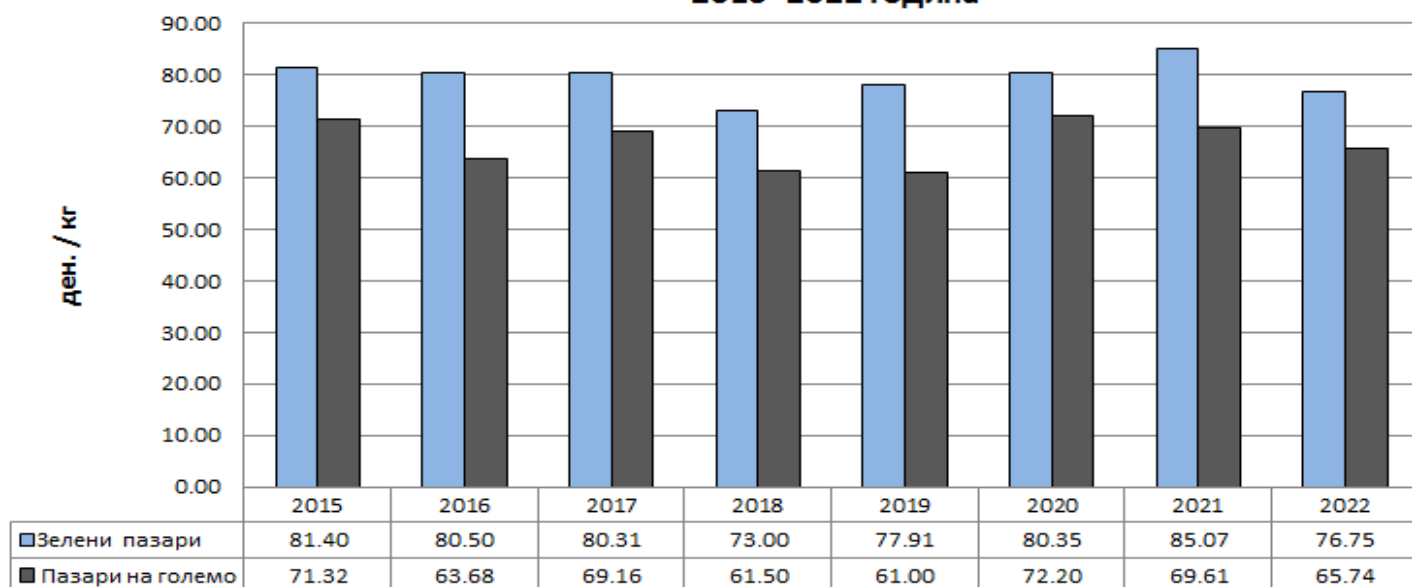
Просечни најзастапени цени на овошје од пазарите на мало (зелени пазари) табела 11

Вид на овошје	Просечна цена 2020 година	Просечна цена 2021 година	Просечна цена 2022 година	Стапка на пораст / опаѓање 2022 / 2021 (%)
Дуња	51,60	46,29	53,49	+15.6
Јаболко-Чадел	32,50	31,89	28,63	-10.2
Јаболко-Грени Смит	44,29	35,89	45,15	+25.8
Дренки	/	50,00	87,50	+75.0
Мушмули	37,41	39,93	43,38	+8.6
Аронија	113,33	111,11	/	/
Бадеми-чистени	648,15	614,71	597,88	-2.7
Цитрон—жолт	84,06	68,48	70,02	+2.2
Цитрон—црвен	82,73	69,51	75,87	+9.1
Јапонско јаболко	29,24	36,02	35,33	-1.9
Калинка	74,59	81,78	73,60	-10.0
Смоква	63,45	77,86	59,75	-23.3
Орев со лушпа	130,19	123,64	135,41	+9.5

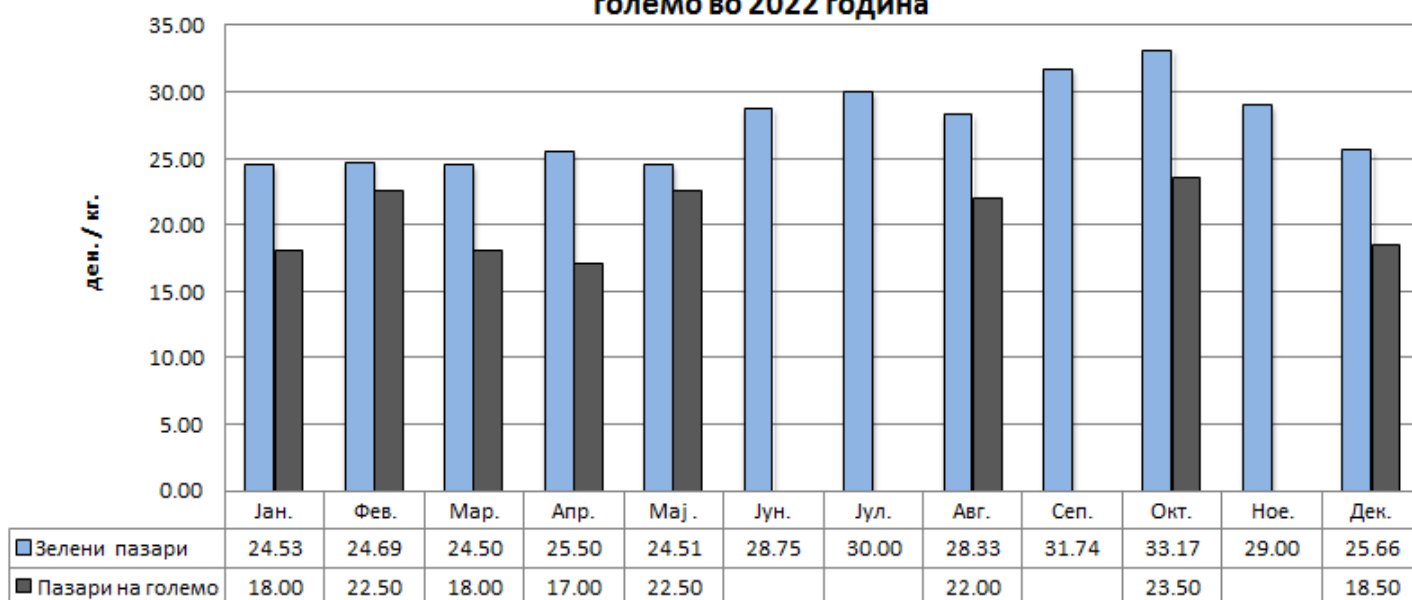
*Графички приказ на најзастапени цени на мало и големо за 2022 година по месеци и на годишно ниво од 2015 до 2022 година за одредени видови на овошје

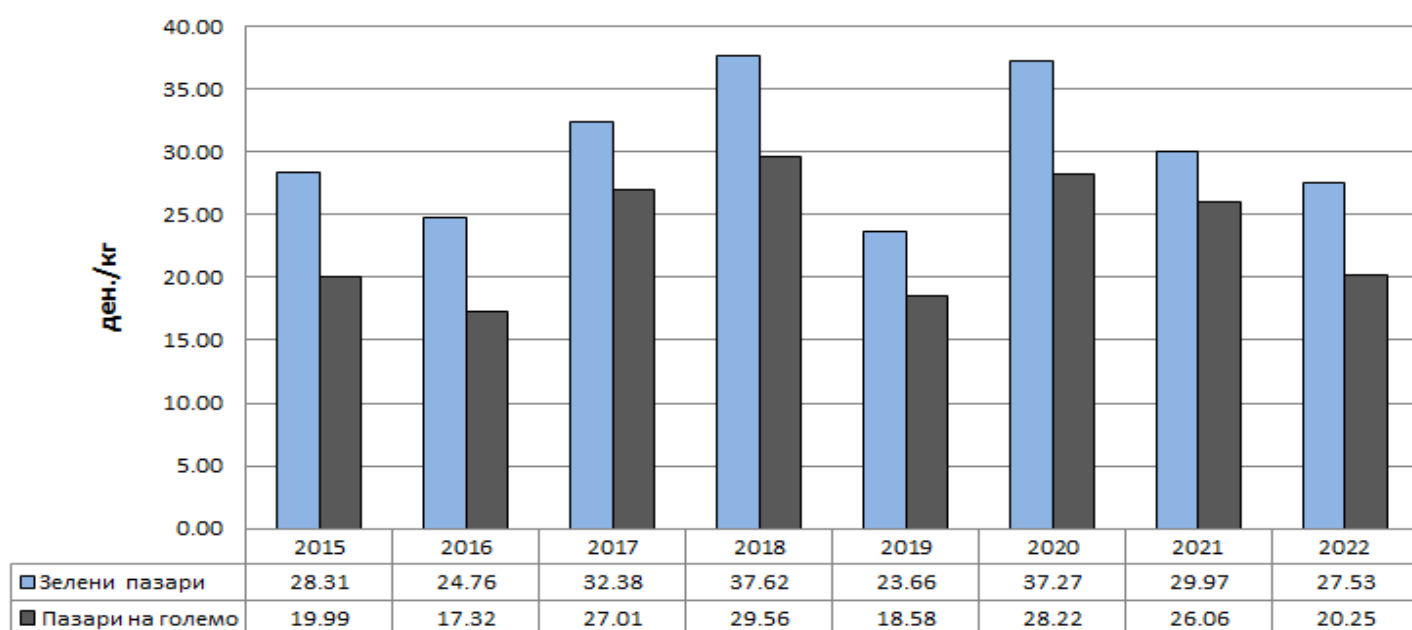
Најзастапени цени на круши на зелените пазари и пазарите на големо 2015- 2022 година

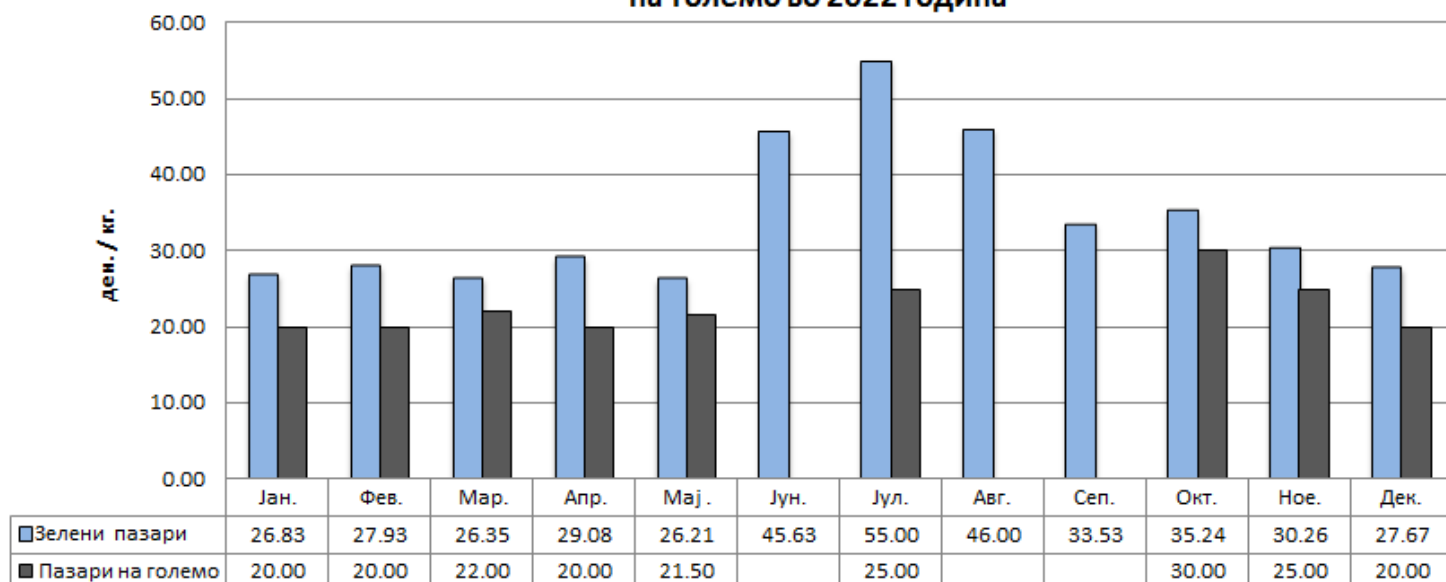
Најзастапени цени на јаболки (ајдаред) на зелените пазари и пазарите на големо во 2022 година

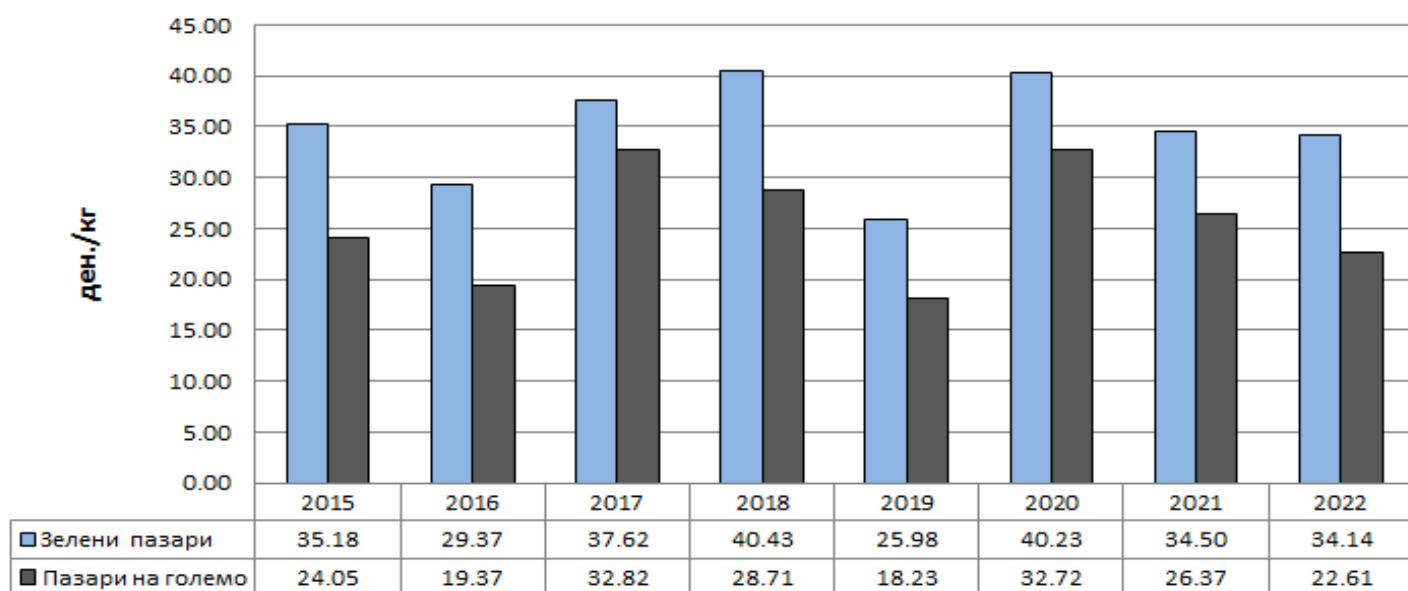
Најзастапени цени на јаблоко (Ајдаред) на зелените пазари и пазарите на големо 2015- 2022 година

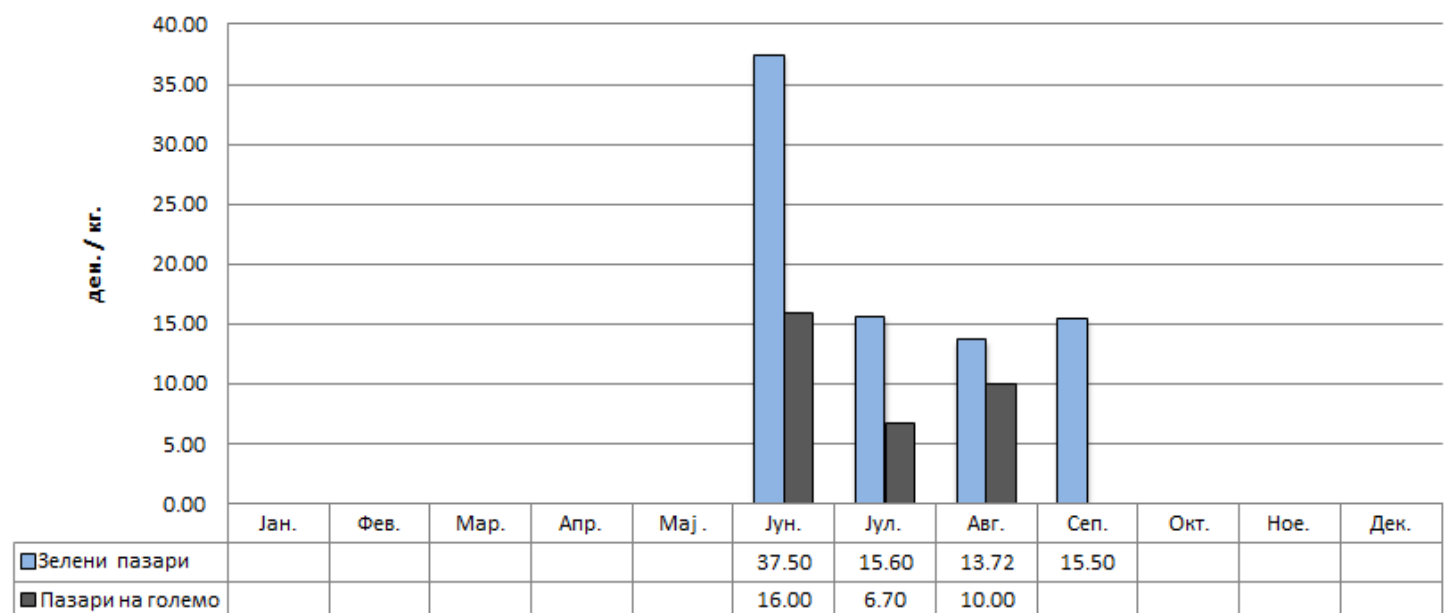
Најзастапени цени на јаболки (златен делишес) на зелените пазари и пазарите на големо во 2022 година

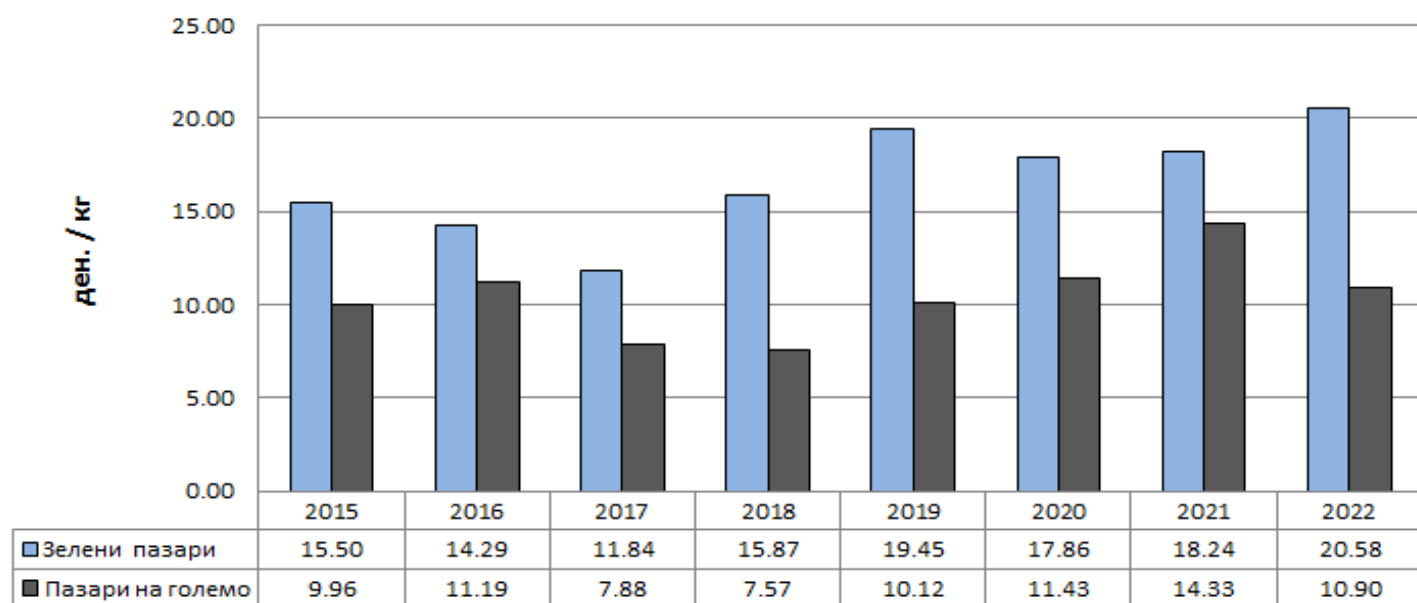
Најзастапени цени на јаболко (Златен делишес) на зелените пазари и пазарите на големо 2015- 2022 година

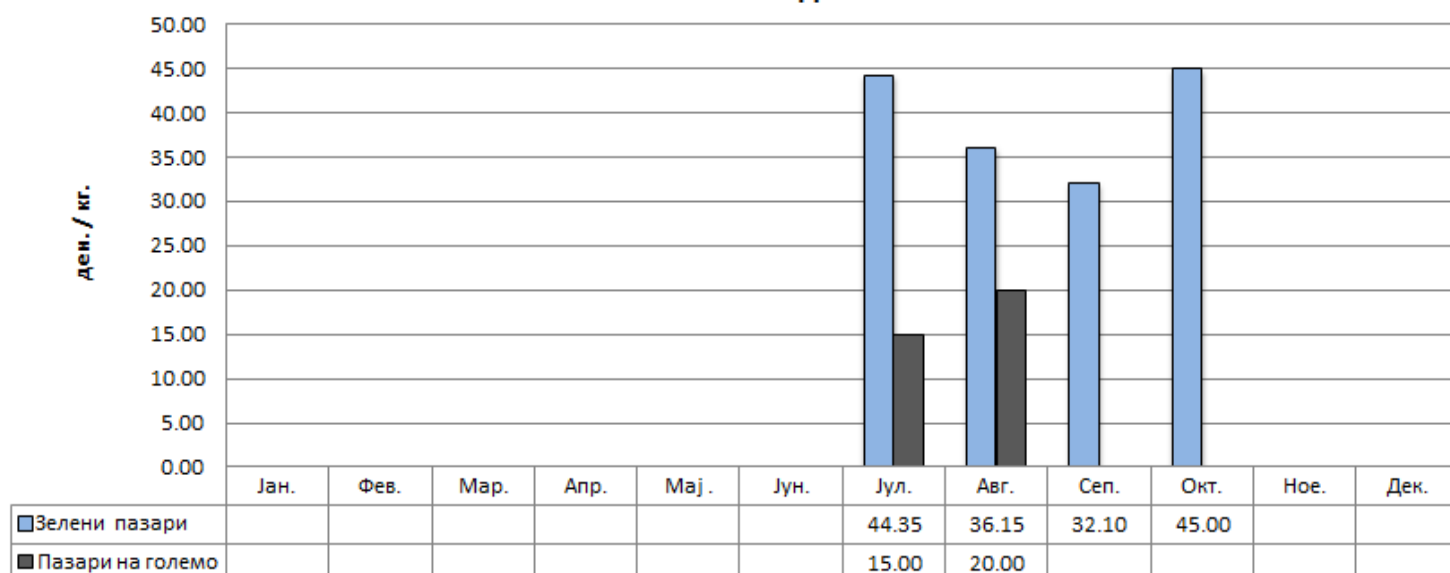
Најзастапени цени на лубеници на зелените пазари и пазарите на големо во 2022 година

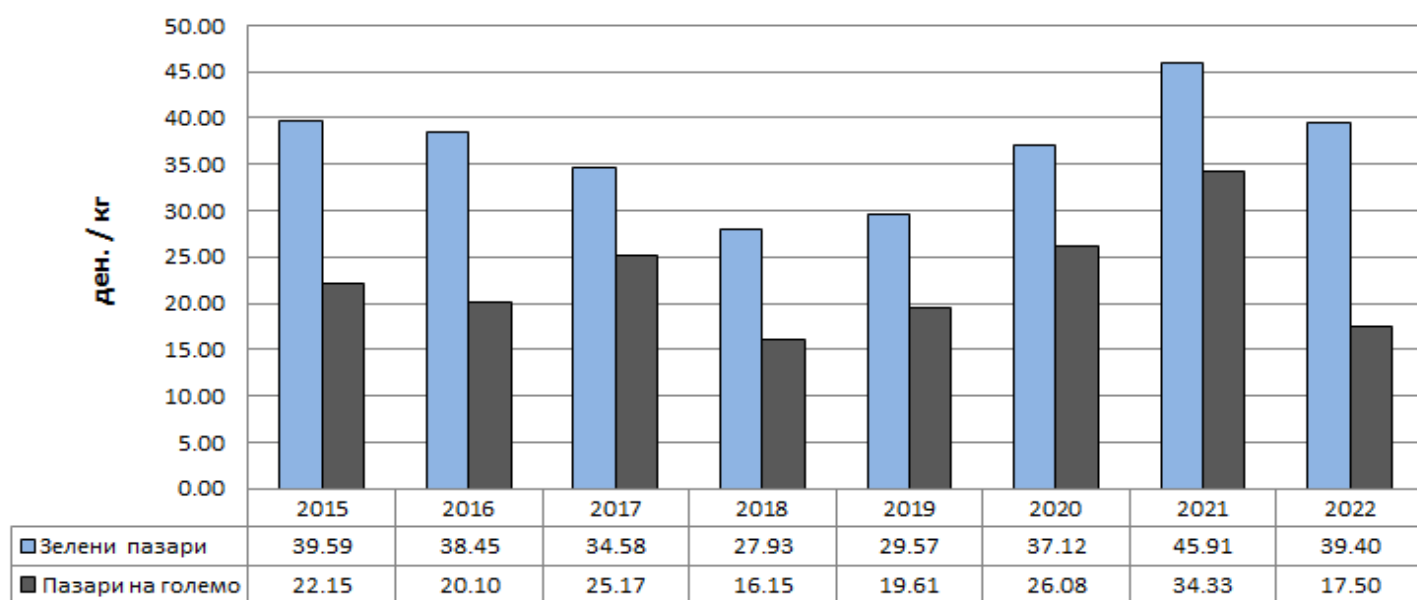
Најзастапени цени на лубеница на зелените пазари и пазарите на големо 2015- 2022 година

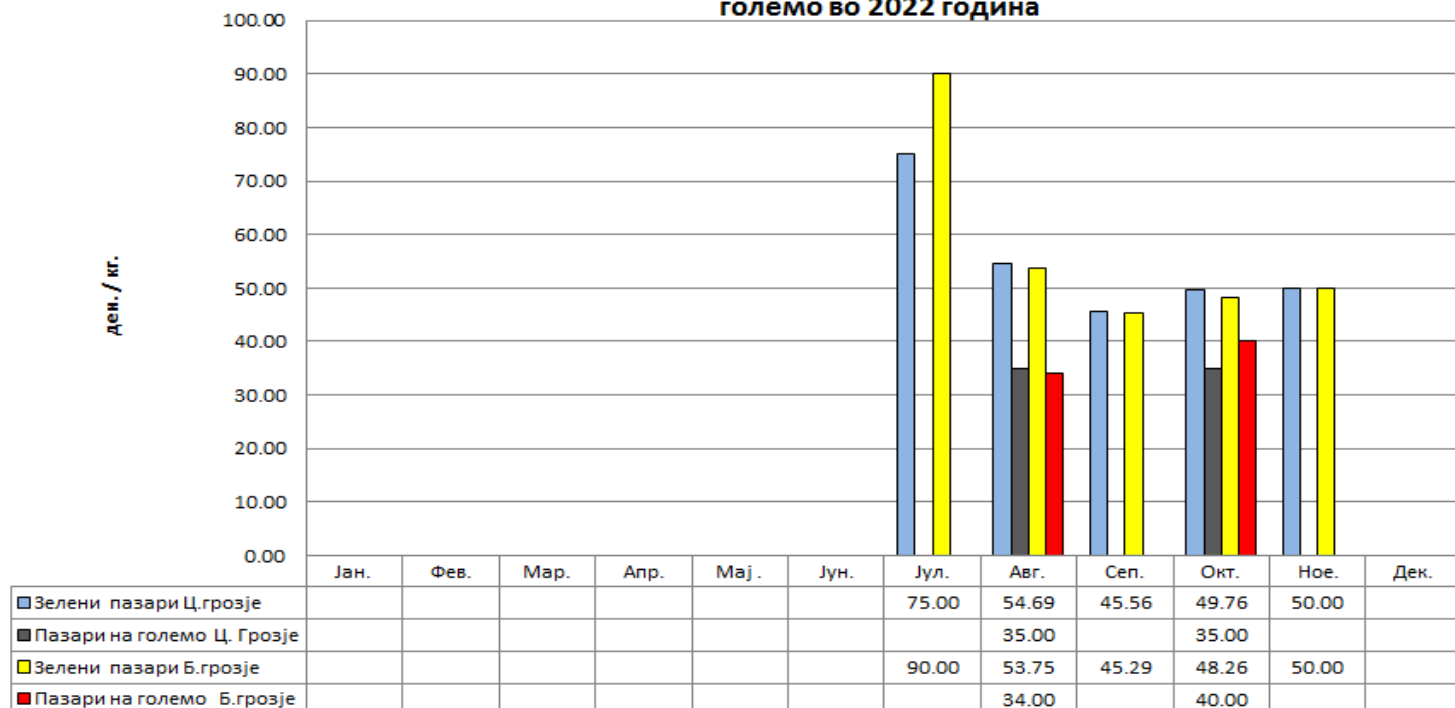
Најзастапени цени на сливи на зелените пазари и пазарите на големо во 2022 година

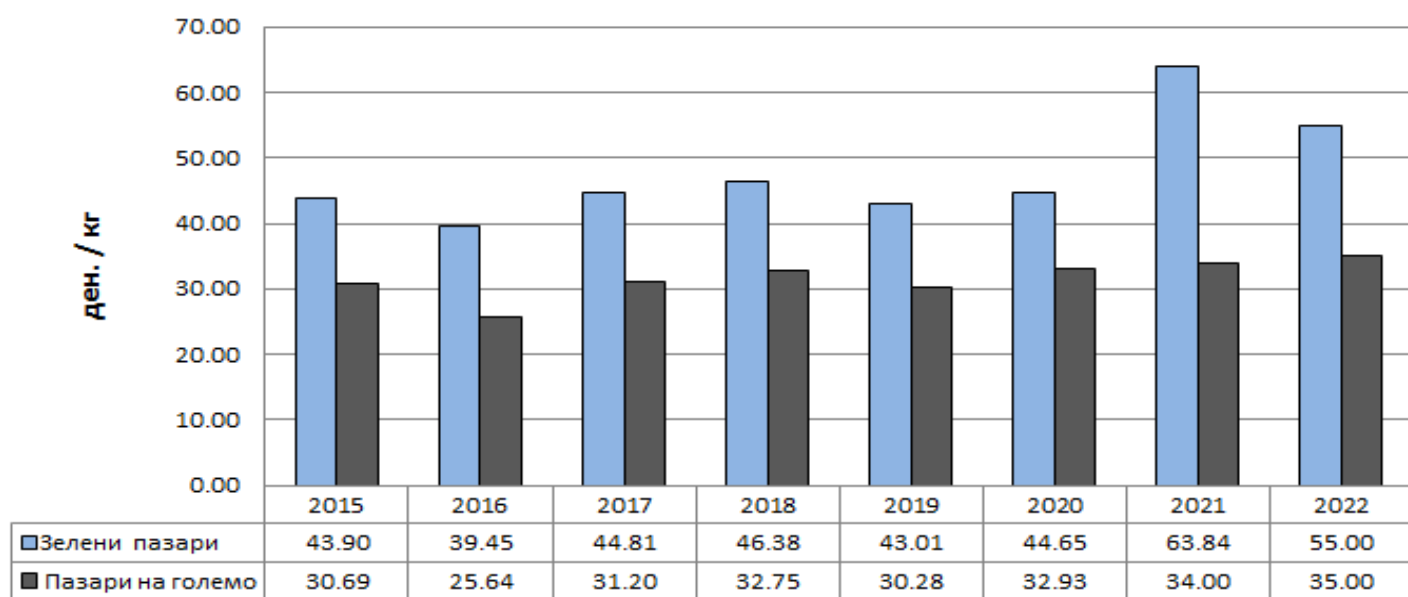
Најзастапени цени на сливи на зелените пазари и пазарите на големо 2015- 2022 година

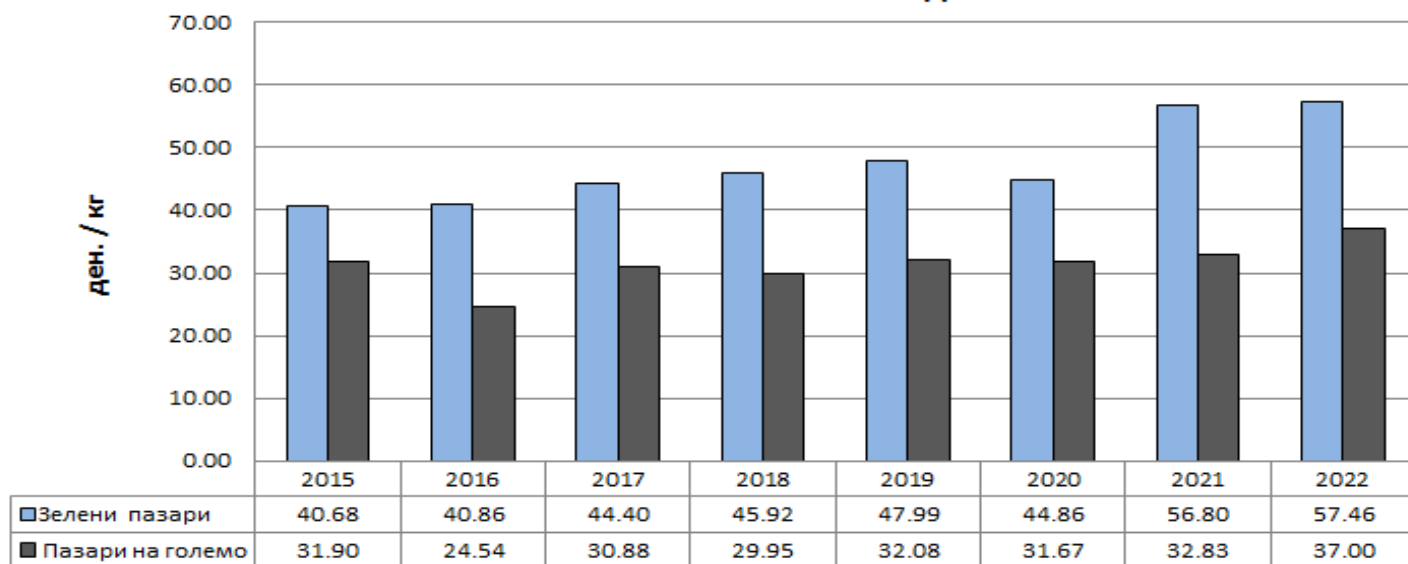
Најзастапени цени на бело и црно грозје на зелените пазари и пазарите на големо во 2022 година

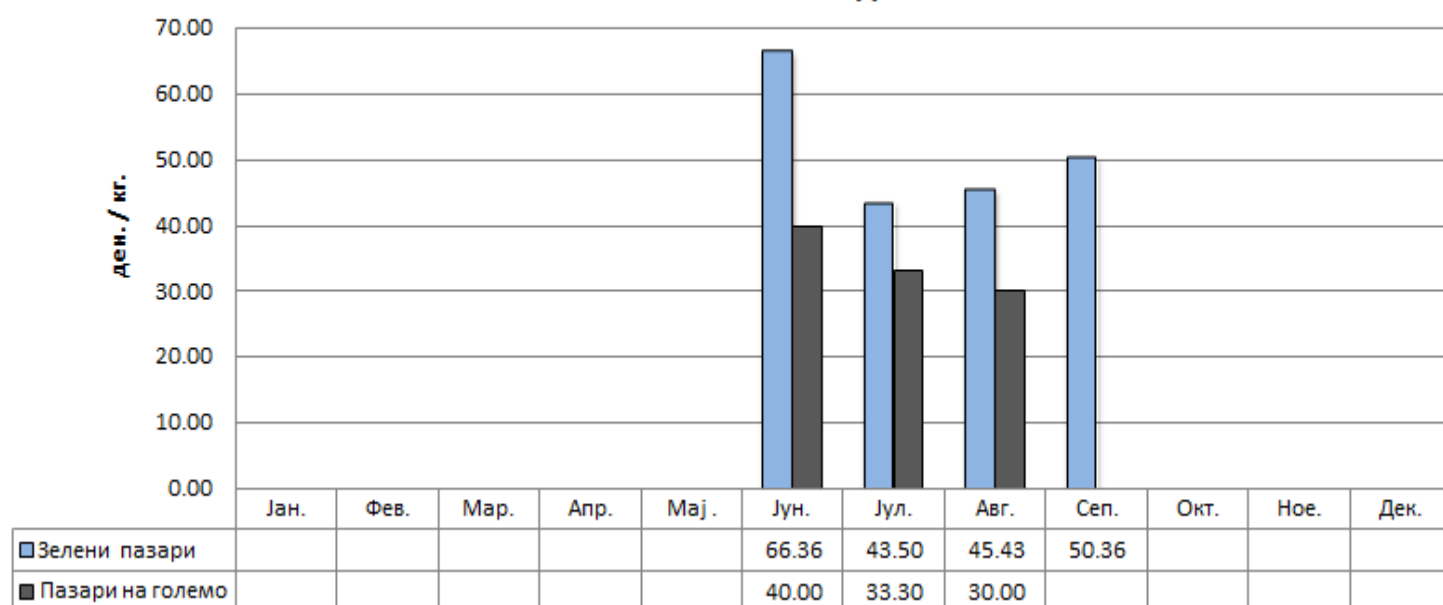
Најзастапени цени на црно грозје на зелените пазари и пазарите на големо 2015- 2022 година

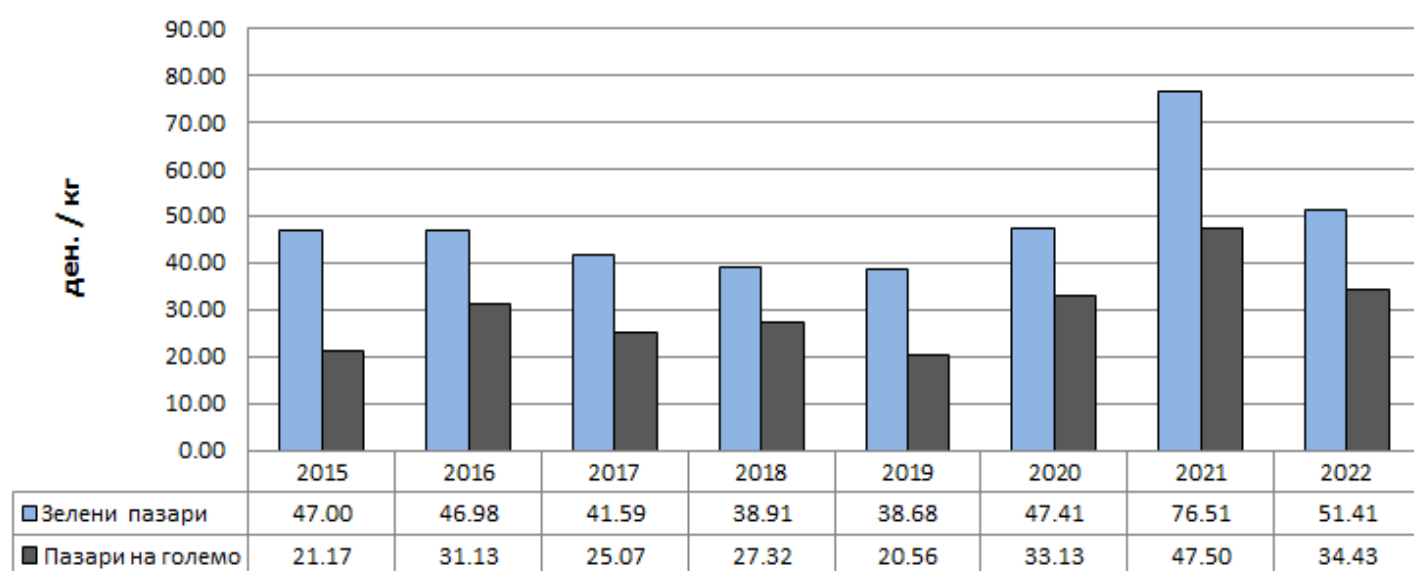
Најзастапени цени на бело грозје на зелените пазари и пазарите на големо 2015- 2022 година

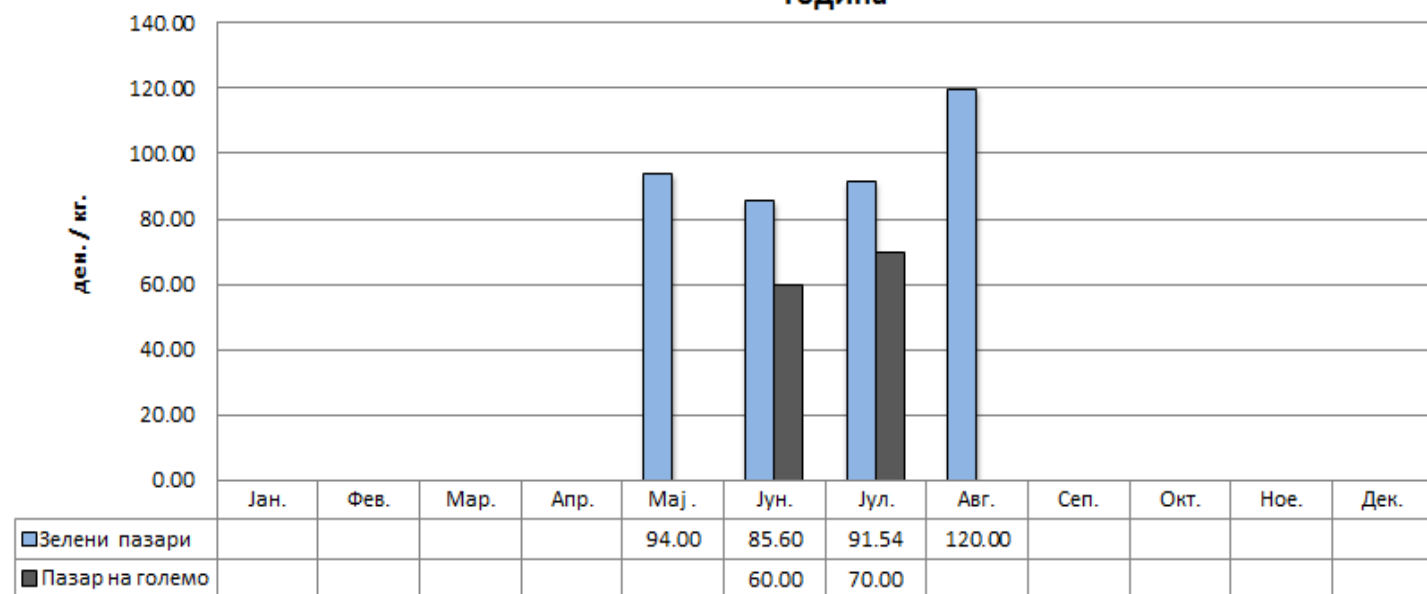
Најзастапени цени на праски на зелените пазари и пазарите на големо во 2022 година

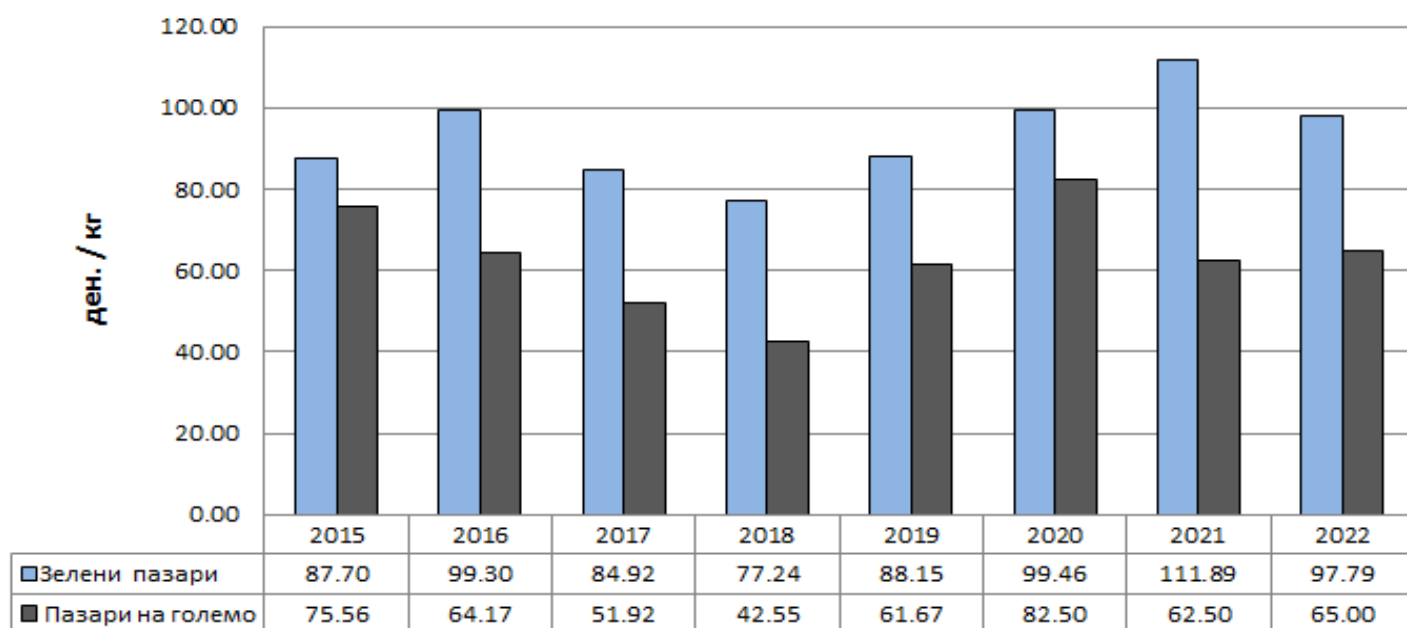
Најзастапени цени на праски на зелените пазари и пазарите на големо 2015- 2022 година

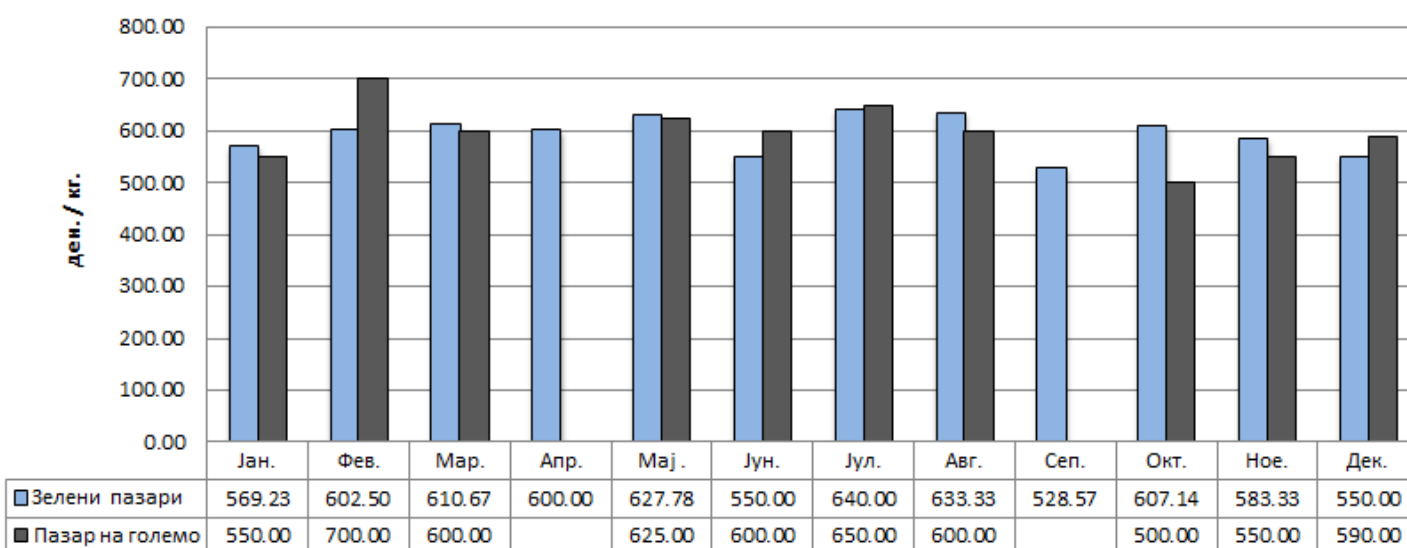
Најзастапени цени на цреши на зелените пазари и пазарите на големо во 2022 година

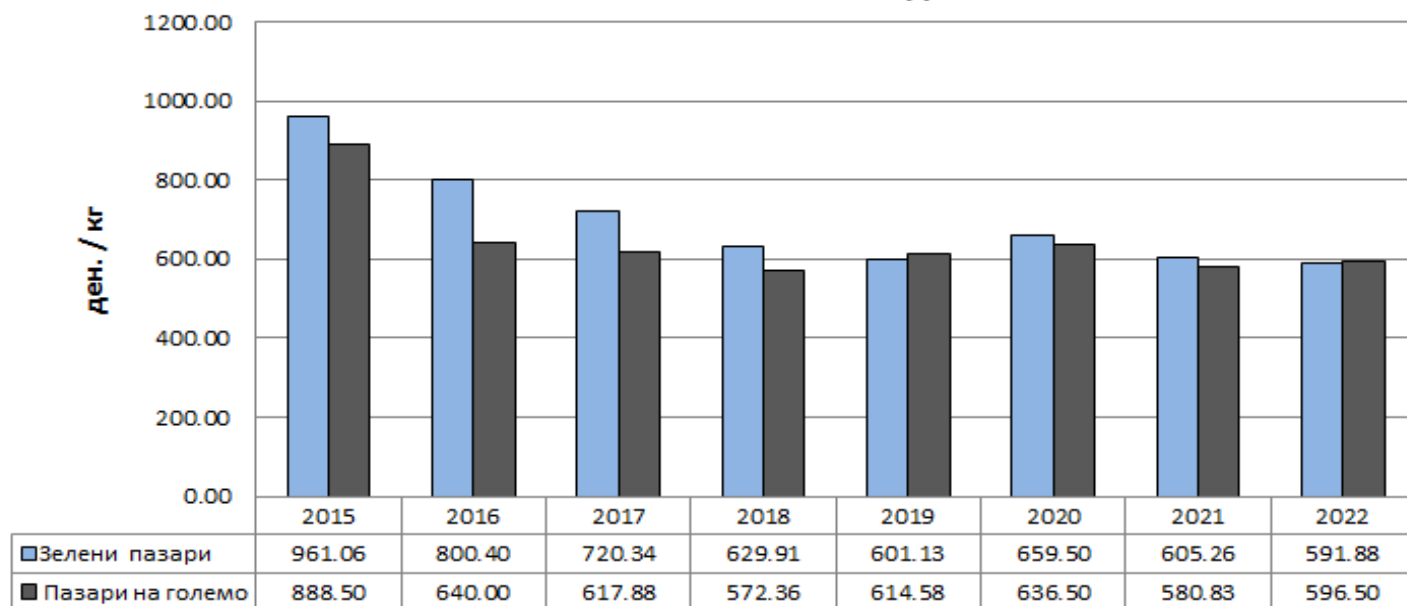
Најзастапени цени на цреша на зелените пазари и пазарите на големо 2015- 2022 година

Најзастапени цени на лешник (чистен) на зелените пазари и пазарите на големо во 2022 година

Најзастапени цени на чистен лешник на зелените пазари и пазарите на големо 2015- 2022 година

Зеленчук - пазари на големо и мало

Повисоки цени на скоро целиот зеленчук и на пазарите на мало и на пазарите на големо, ја одбележа минатата 2022 година. Кризата од почетокот на годината (поскапите енергенси, и драстично повисока цена на инпутите) влијаеше на поскапувањето на сите земјоделски производи. Пазарот на зеленчук (големо и мало), го одбележа забележително високата цена на компирот, доматиите, пиперките, кромидот, морковот и др. Кај компирот поскапувањето достигна до скоро 60% на големо, додека на пазарот на мало се продаваше поскапо за 46% споредно со 2021 година. Забележителен пораст на цената преку целата година имаме и кај доматиот од 58% на пазарот на големо додека на мало цената беше повисока за скоро 40%.

Исклучок од повисоките цени имаме само кај пролетната зелка која на големо имаше незначително намалување од 2% а пак на мало цената беше поевтина за 10%. Забележителен пад на цената имама е и кај празот кој во просек беше поевтин за 16% на пазарите на големо и се продаваше за 10,65 денари за парче. Трендот на намалување на цената го имаме и на зелените пазари каде празот достигна цена од скоро 14,00 денари за парче, што е намалување на цената од скоро 5%.

Црвената пиперка (ајварка), оваа 2022 година во просек се продаваше поскапо на пазарот на големо за 16%, додека на пазарот на мало цената во просек достигна скоро 51,00 денари за килограм, што е пораст на цената за 31% споредбено со 2021 година.

Трендот на раст на цените кај зеленчукот (особено на тој што се произведува во нашата земја) се очекува да продолжи и во наредниот период.

Податоците за продажната цена за нето килограм или парче зеленчук и овошје која ја плаќа потрошувачот на пазарите на мало и големо, се прибираат два пати неделно, пазарниот ден и третиот ден по пазарниот. Се прибираат податоци за минимална, максимална и најзастапена цена, (најзастапена цена е онаа цена која најчесто се повторува кај одреден производ, на одреден пазар, без оглед на квалитетот на производот).

Податоците од пазарите на големо (кванташките пазари) се собираат од: Скопје и Струмица.

Податоците од пазарите на мало (зелените пазари) се прибрани од: Бит пазар-Скопје, Зелено пазарче-Скопје, Буњаковец-Скопје, Охрид, Велес, Кочани, Делчево, Битола, Струмица, Штип, Пробиштип, Радовиш, Неготино, Гостивар, Прилеп, Куманово, Кавадарци, Струга, Кичево, Крива Паланка, Кратово, Тетово, Валандово, Демир Хисар, Крушево, Македонски Брод, Делчево, Берово, Гевгелија, Кратово и Свети Николе.

*Цените се изразуваат во денари за килограм изразени на две децимали.

Стапката на пораст и опаѓање, како и просечните најзастапени цени од **пазарите на големо за 2020/2021 и 2022 година на позначајните видови зеленчук се дадени во **табела 13**.*

Во **табелата 14 се претставени споредбените просечни цени на зеленчук за 2020/2021 и 2022 година од **зелените пазари**.*

* Просечни најзастапени цени на зеленчук од пазарите на големо (кванташки пазари) табела 12

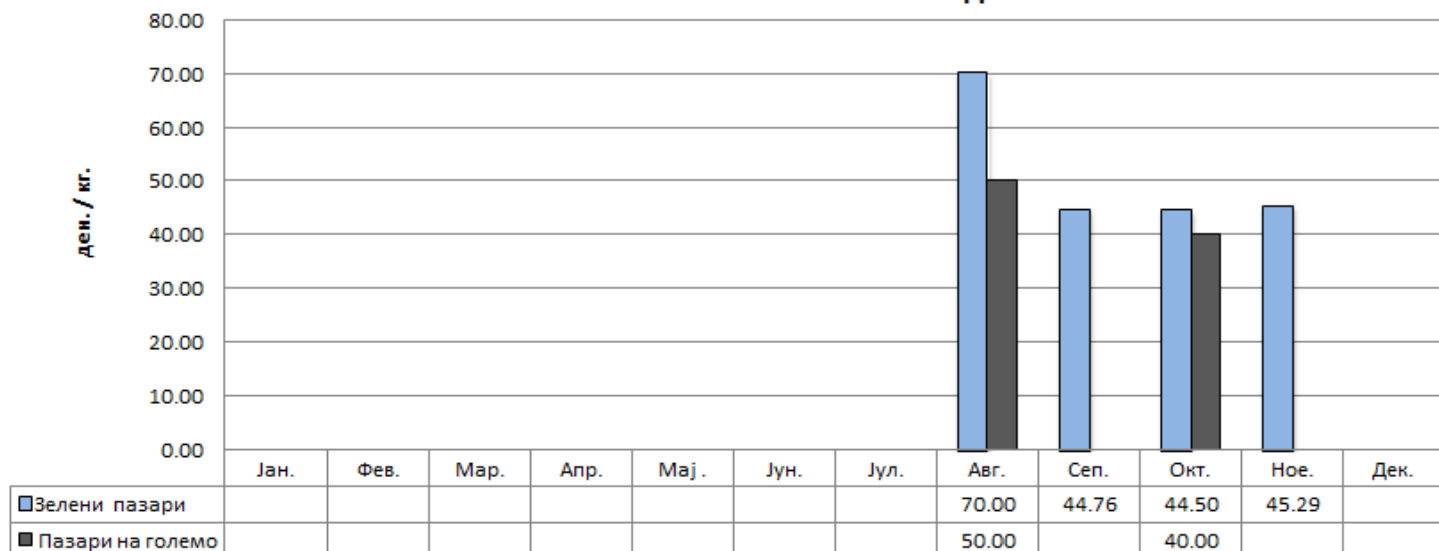
Вид на зеленчук	Просечна цена 2020 година	Просечна цена 2021 година	Просечна цена 2022 година	Стапка на пораст/ опаѓање во (%) 2022/2021
Пиперки благи	67,26	60,28	82,35	+36.6
Компири	15,17	18,08	28,62	+58.3
Кромид	17,96	17,99	26,89	+49.5
Домати	50,28	43,60	68,53	+57.2
Зелка	10,32	18,22	19,82	+8.8
Краставици	50,51	46,64	54,85	+17.6
Ориз	56,82	59,93	64,06	+6.9
Црвени пиперки	29,89	38,75	45,00	+16.1
Моркови	25,65	21,63	29,42	+36.0
Грав	102,65	105,83	114,75	+8.4
Леќа	53,57	63,33	110,00	+73.7
Грашок	40,00	50,00	/	/
Тиквички	29,50	32,81	25,83	-21.3
Зелена салата-парче	12,13	15,38	11,95	-22.3
Карфиол	54,03	39,79	47,08	+18.3
Лук	159,39	145,14	168,94	+16.4
Спанаќ	37,00	33,93	32,92	-3.00
Тикви	16,25	17,00	18,33	+7.8
Цвекло	14,31	17,36	22,45	+29.3
Зелка-пролетна	13,33	28,77	28,17	-2.10
Брокули	72,69	71,11	83,50	+17.4
Пиперки лути	56,18	65,31	96,60	+47.9
Модар патлиџан	51,32	57,33	57,71	+0.7
Пиперки Бабури	76,25	38,20	41,67	+9.1
Праз-парче	12,76	12,70	10,65	-16.1
Корнишони	28,33	38,33	40,00	+4.4
Компири-млад	30,00	24,17	51,00	+111.0
Маслинки	173,50	163,00	233,33	+43.1

* Просечни најзастапени цени на зеленчук од пазарите на мало (зелени пазари) (табела 13)

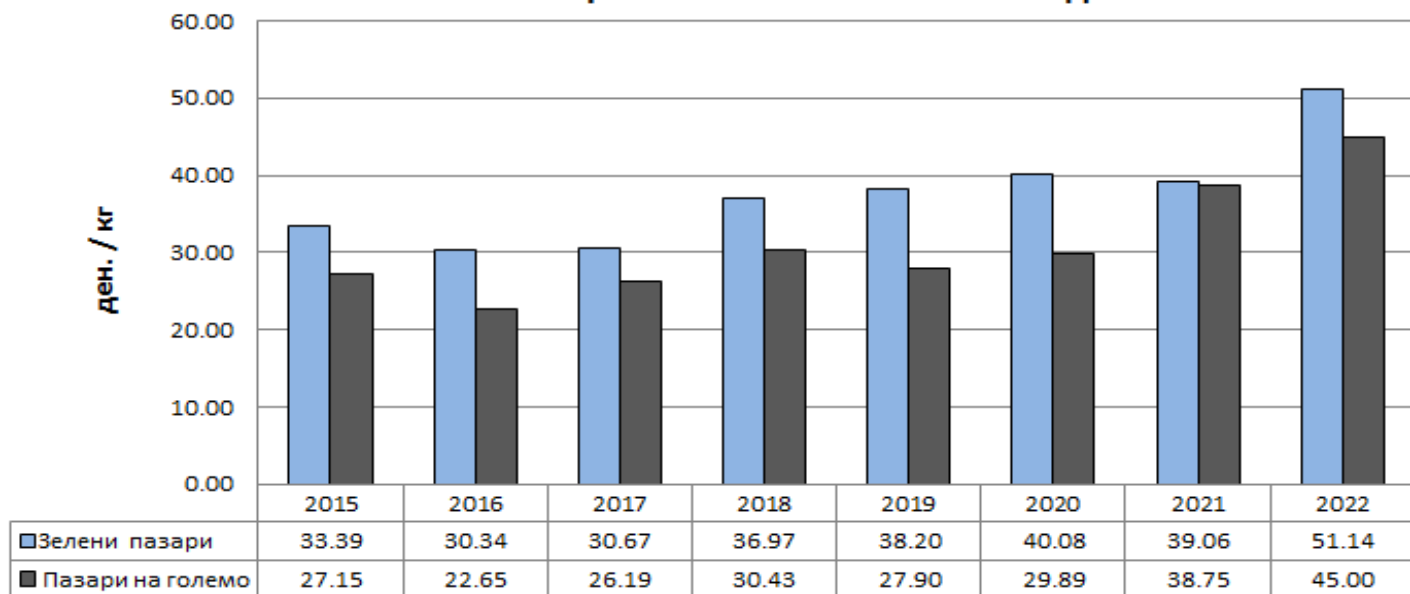
Вид на зеленчук	Просечна цена 2020 година	Просечна цена 2021 година	Просечна цена 2022 година	Стапка на пораст опаѓање (%) 22/21
Пиперки благи	84,16	82,44	107,57	+30.5
Компири	24,61	25,34	36,94	+45.8
Компири-млади	33,57	40,95	57,05	+39.3
Кромид	29,66	29,38	36,32	+23.6
Домати	65,53	61,53	85,11	+38.3
Зелка	19,32	25,15	30,91	+22.9
Краставици	65,34	61,39	76,37	+24.4
Ориз	73,10	71,65	74,09	+3.4
Црвени пиперки	40,08	39,06	51,14	+30.9
Моркови	40,97	37,12	41,28	+11.2
Грав	141,46	131,92	152,23	+15.4
Леќа	89,55	87,04	126,74	+45.6
Грашок	54,39	48,75	50,83	+4.3
Боранија	77,24	61,41	91,67	+49.3
Зелена салата-парче	23,31	24,71	26,35	+6.6
Карфиол	73,65	73,74	75,79	+2.8
Лук	199,48	183,88	187,01	+1.7
Спанаќ	57,49	54,92	57,98	+5.6
Тикви	21,73	22,94	22,06	-3.8
Цвекло	34,81	35,21	41,13	+16.8
Зелка-црвена	29,29	33,16	40,56	+22.3
Брокули	102,30	95,49	116,21	+21.7
Тивички	54,67	53,60	62,21	+16.1
Корнишони	42,63	54,74	62,71	+14.6
Феферони	40,45	43,27	52,50	+21.3
Модар патлиџан	71,11	75,91	113,12	+49.0
Пашканат	129,43	117,92	119,55	+1.4
Кикирики-зрно	142,75	155,47	159,36	+2.5
Праз-парче	13,87	14,60	13,90	-4.8
Маслинки	230,59	204,35	229,25	+12.2
Целер	93,66	69,00	78,69	+14.0
Зелка -пролетна	29,17	44,50	40,03	-10.0

* Во графиконите се дадени цените од пазарите на **мало и големо** за 2022 година и (годишно 2015-22)

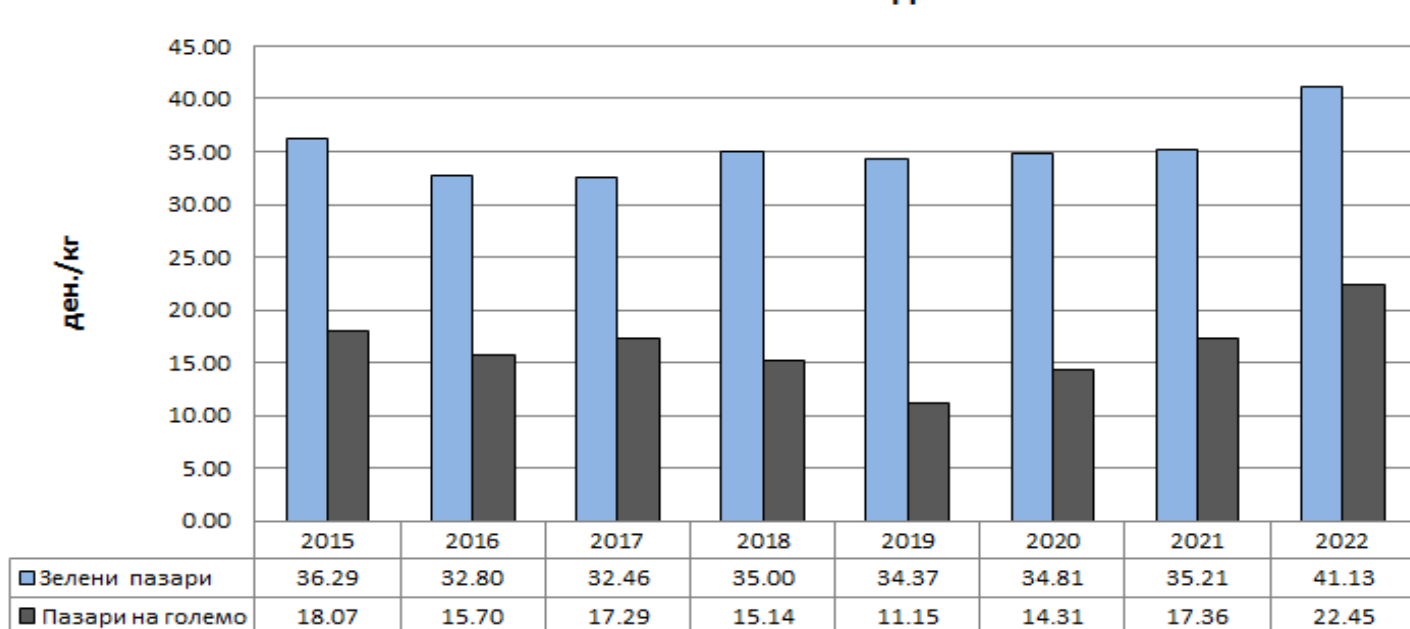
Најзастапени цени на црвени пиперки (капија) на зелените пазари и пазарите на големо во 2022 година

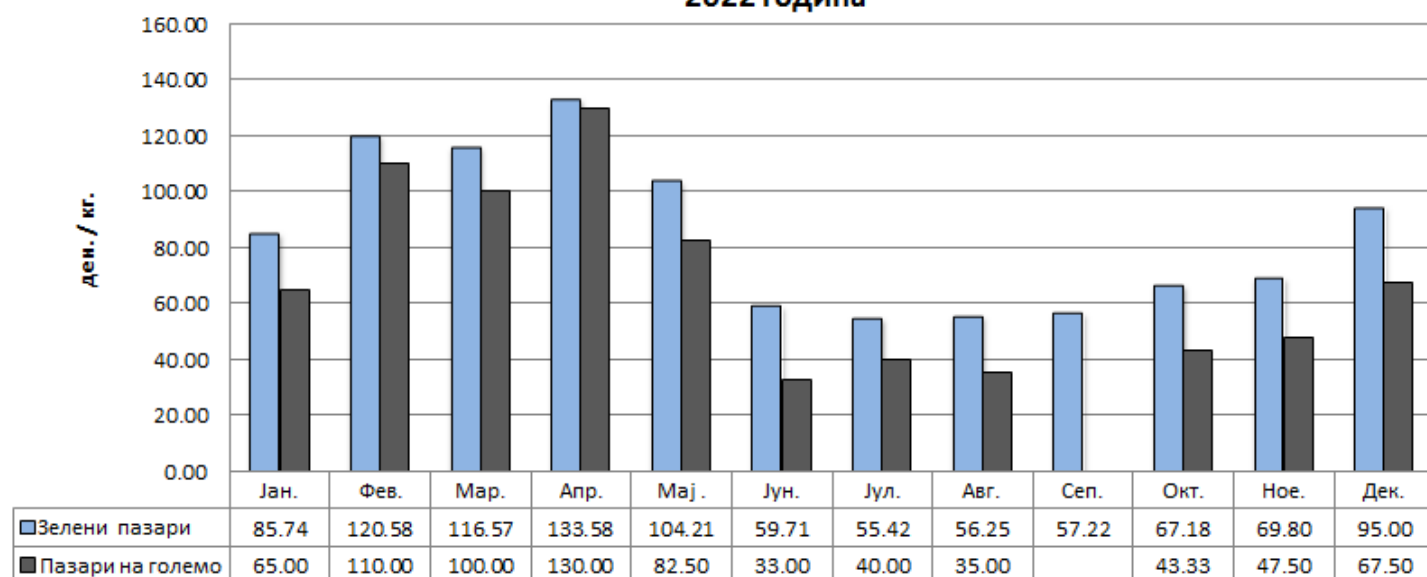
Најзастапени цени на црвен пипер - (капија) на зелените пазари и пазарите на големо 2015-2022 година

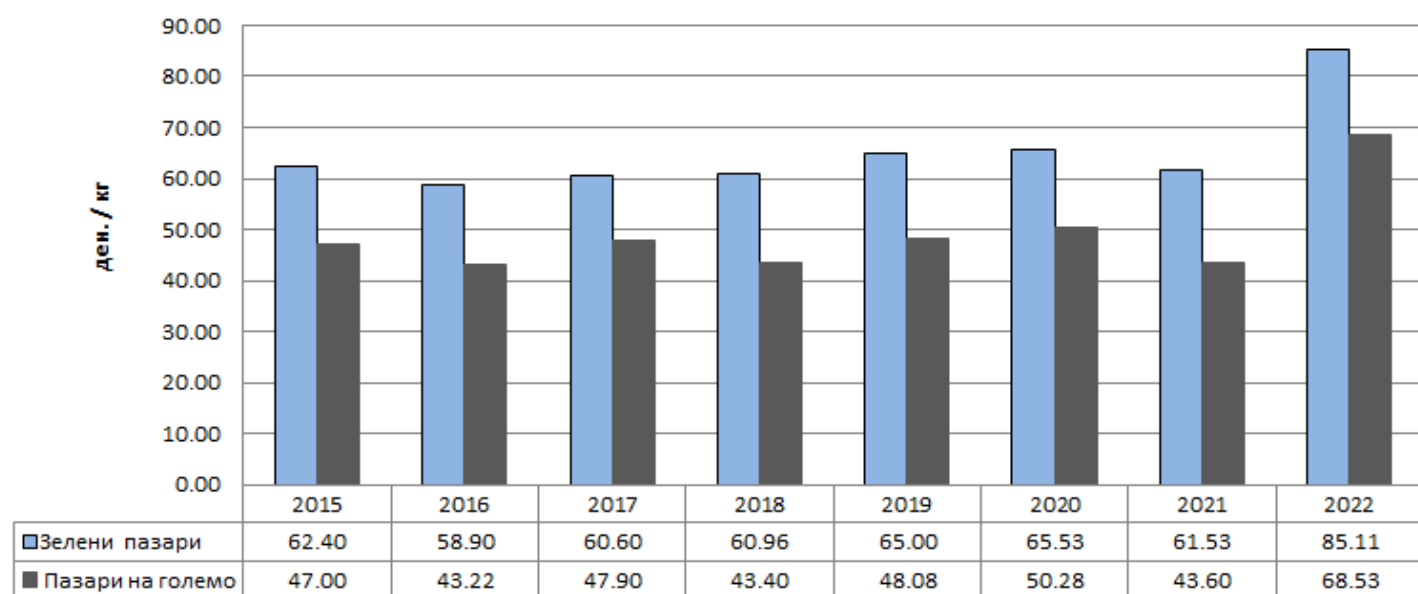
Најзастапени цени на цвекло на зелените пазари и пазарите на големо 2015- 2022 година

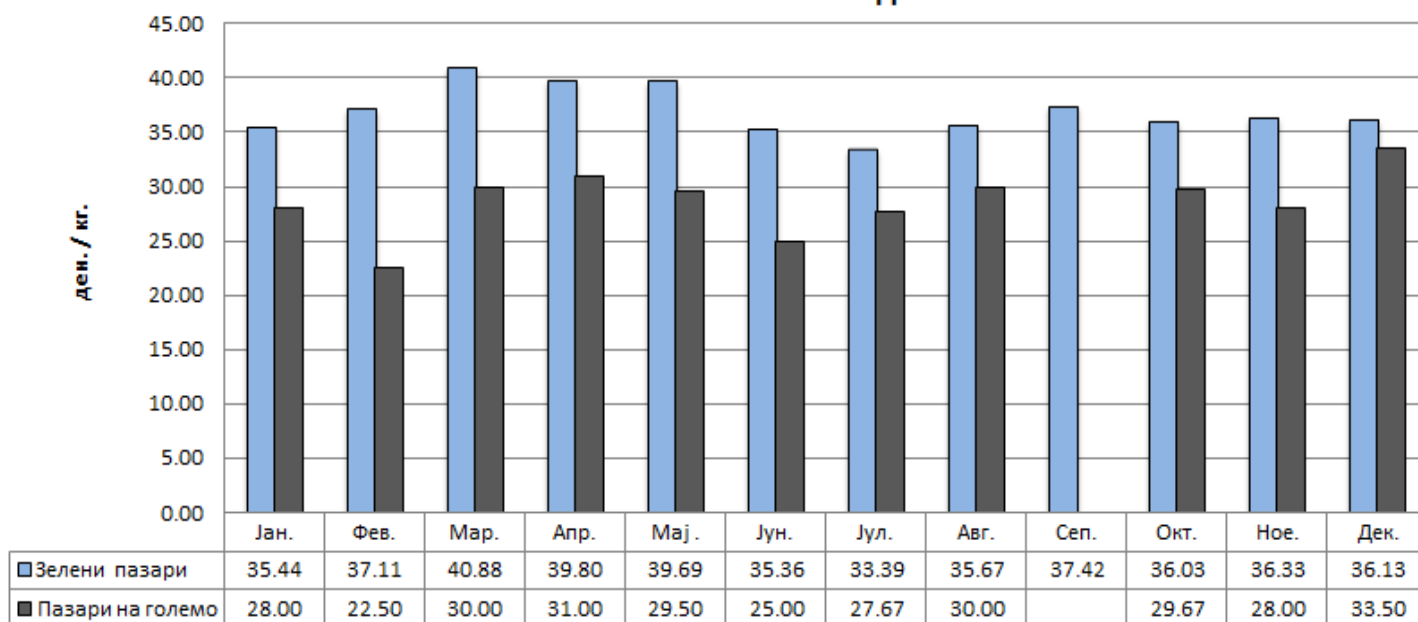
Најзастапени цени на домати на зелените пазари и пазарите на големо во 2022 година

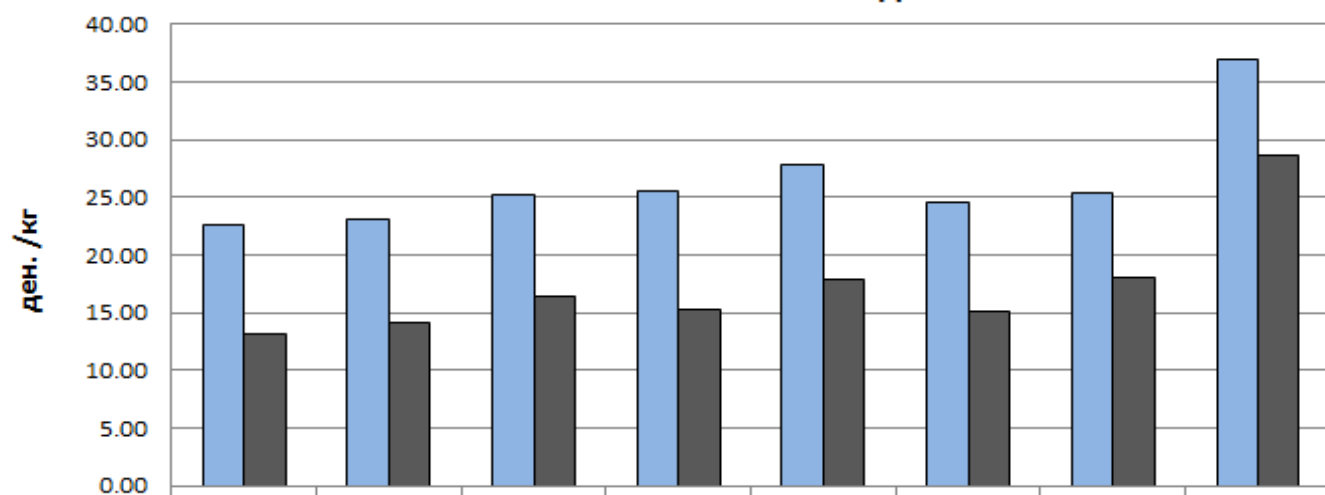
Најзастапени цени на домати на зелените пазари и пазарите на големо 2015-2022 година

Најзастапени цени на компири на зелените пазари и пазарите на големо во 2022 година

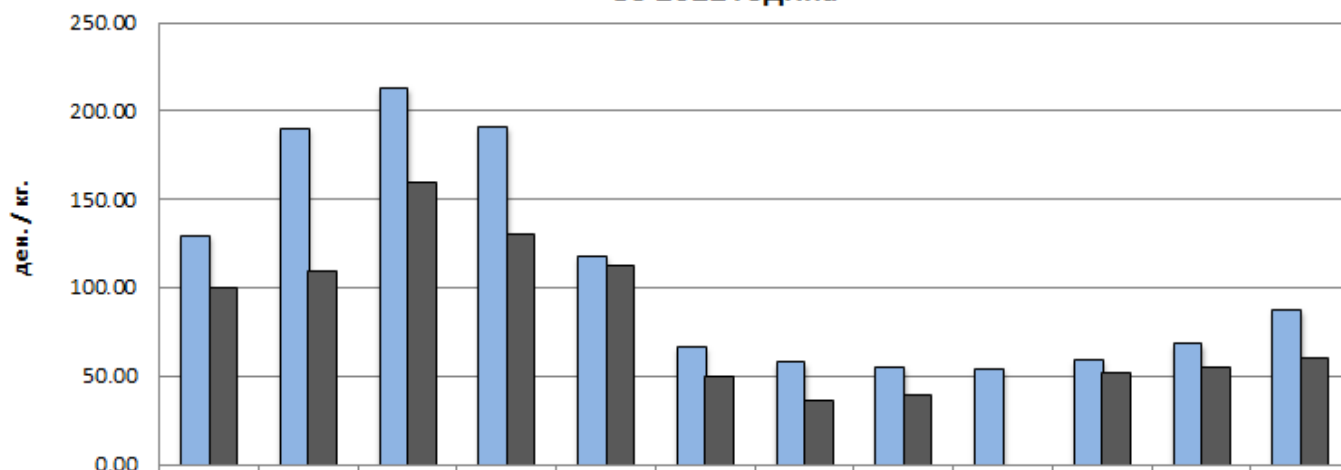

Најзастапени цени на компир на зелените пазари и пазарите на големо 2015-2022 година

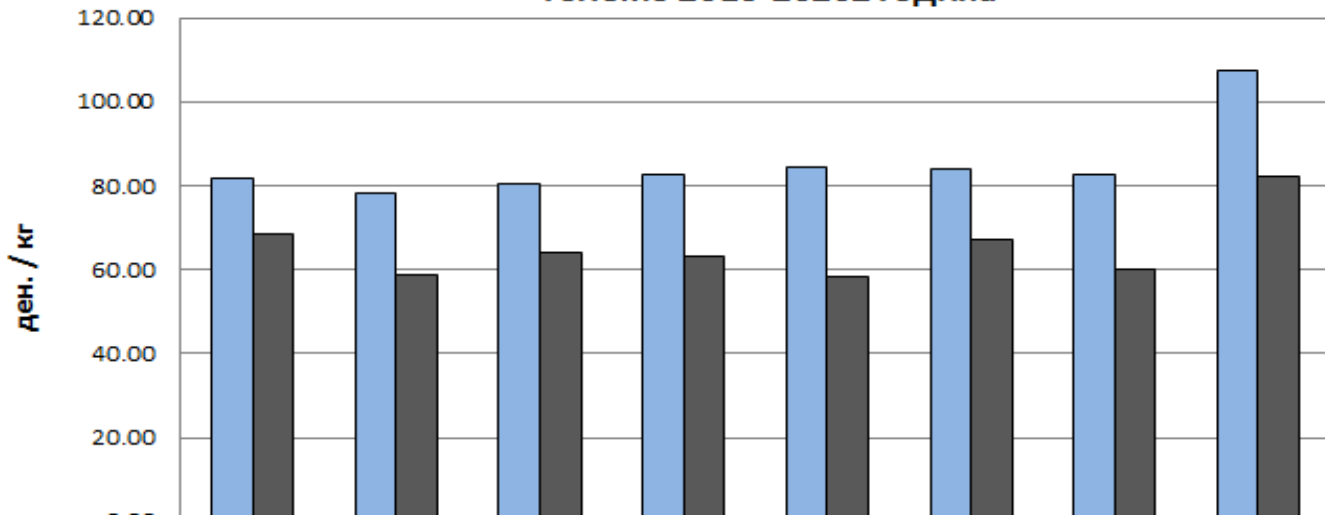
Зелени пазари	22.61	23.08	25.16	25.61	27.79	24.61	25.34	36.94
Пазари на големо	13.08	14.06	16.38	15.22	17.90	15.17	18.08	28.62

Најзастапени цени на благи пиперки на зелените пазари и пазарите на големо во 2022 година

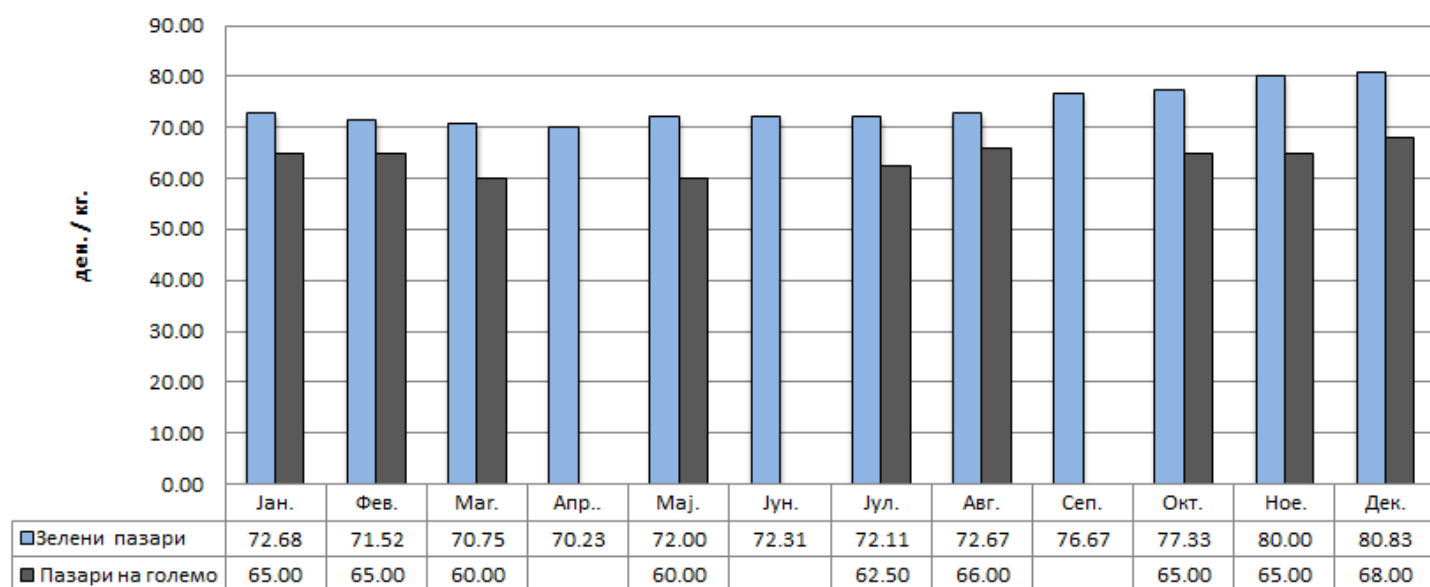
Зелени пазари	129.63	190.26	213.17	191.11	117.94	66.57	57.71	55.19	54.26	59.19	68.33	87.50
Пазари на големо	100.00	110.00	160.00	130.00	112.50	50.00	36.67	40.00		51.67	55.00	60.00

Најзастапени цени на пипер на зелените пазари и пазарите на големо 2015-2022 година

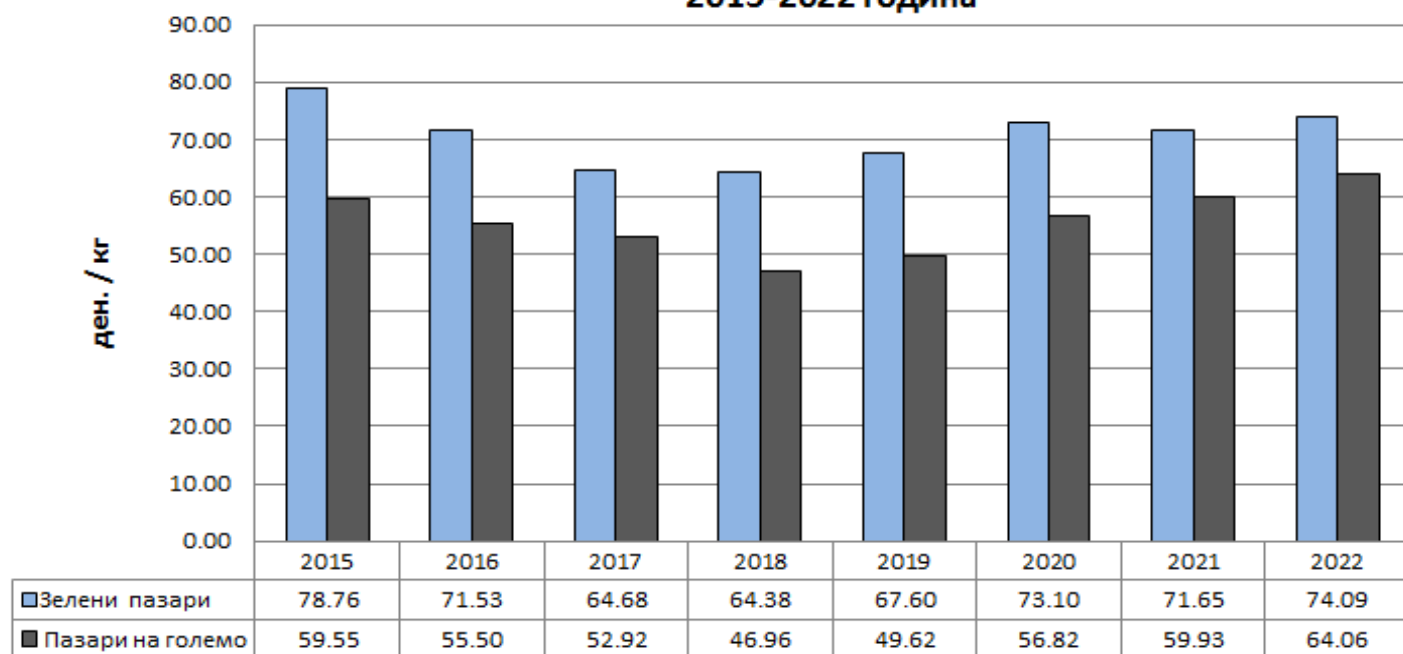

Зелени пазари	81.65	78.05	80.29	82.44	84.39	84.16	82.44	107.57
Пазари на големо	68.68	58.95	64.15	63.37	58.33	67.26	60.28	82.35

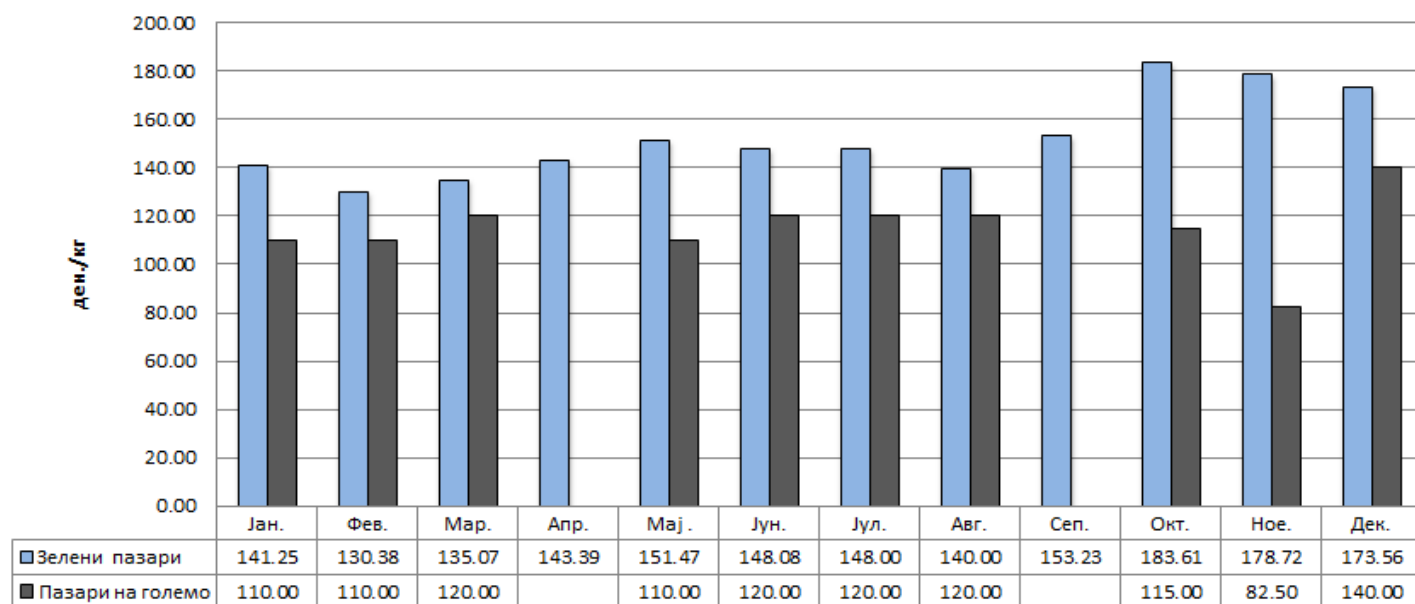
Најзастанени цени на ориз на зелените и пазарите на големо во 2022 година

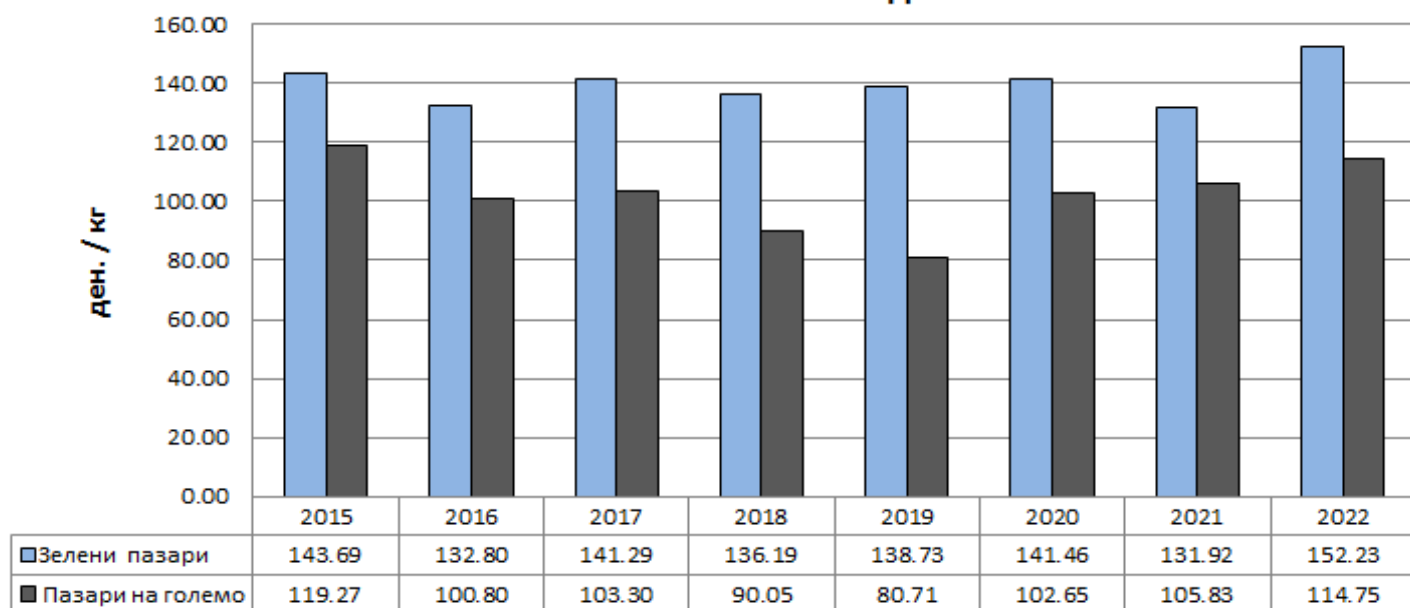
Најзастанени цени на ориз на зелените пазари и пазарите на големо 2015-2022 година

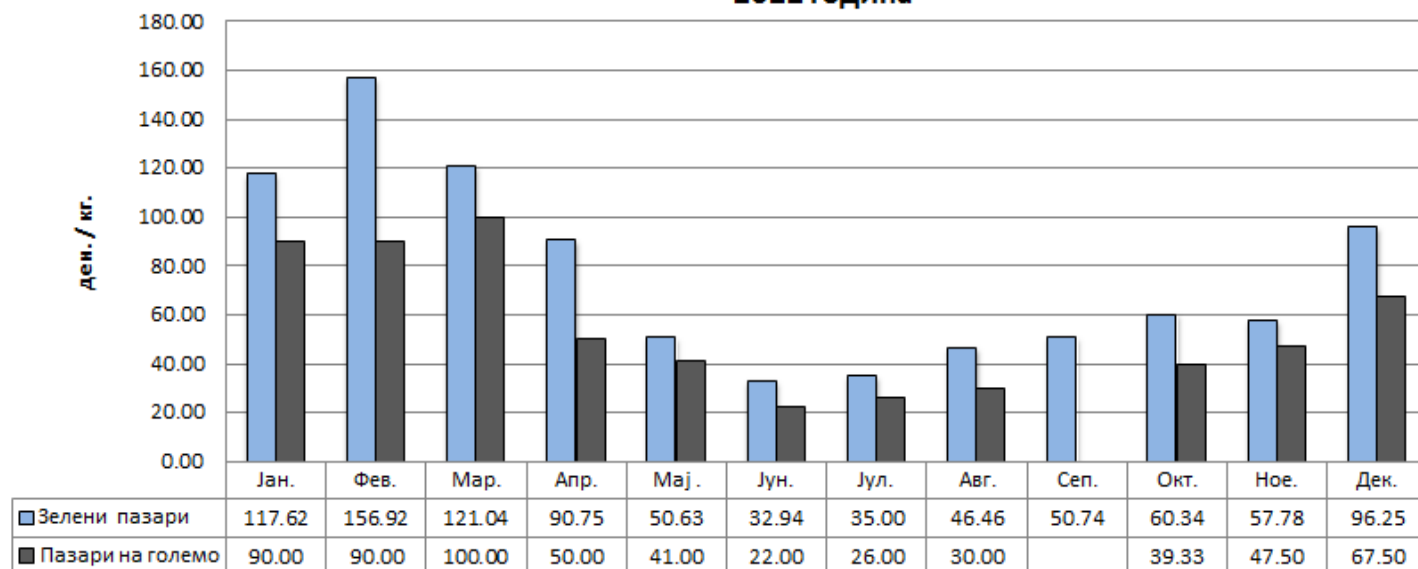
Најзастанени цени на грав на зелените и пазарите на големо во 2022 година

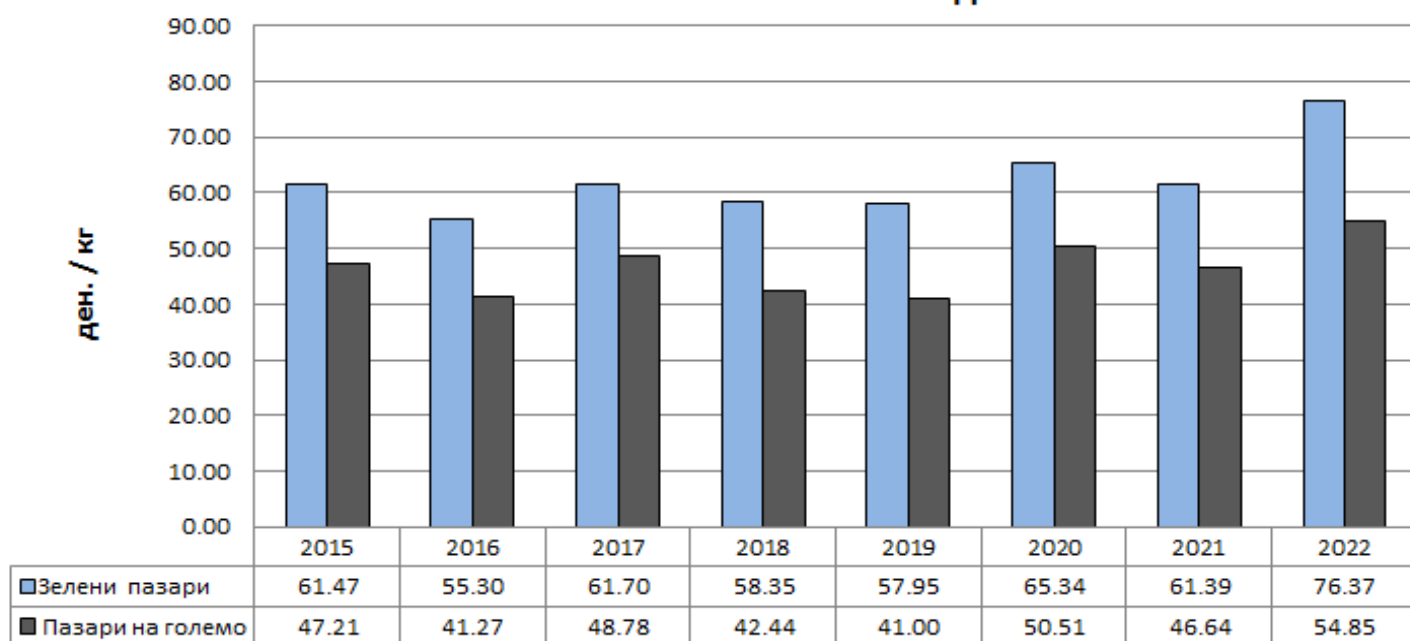
Најзастапени цени на грав на зелените пазари и пазарите на големо 2015-2022 година

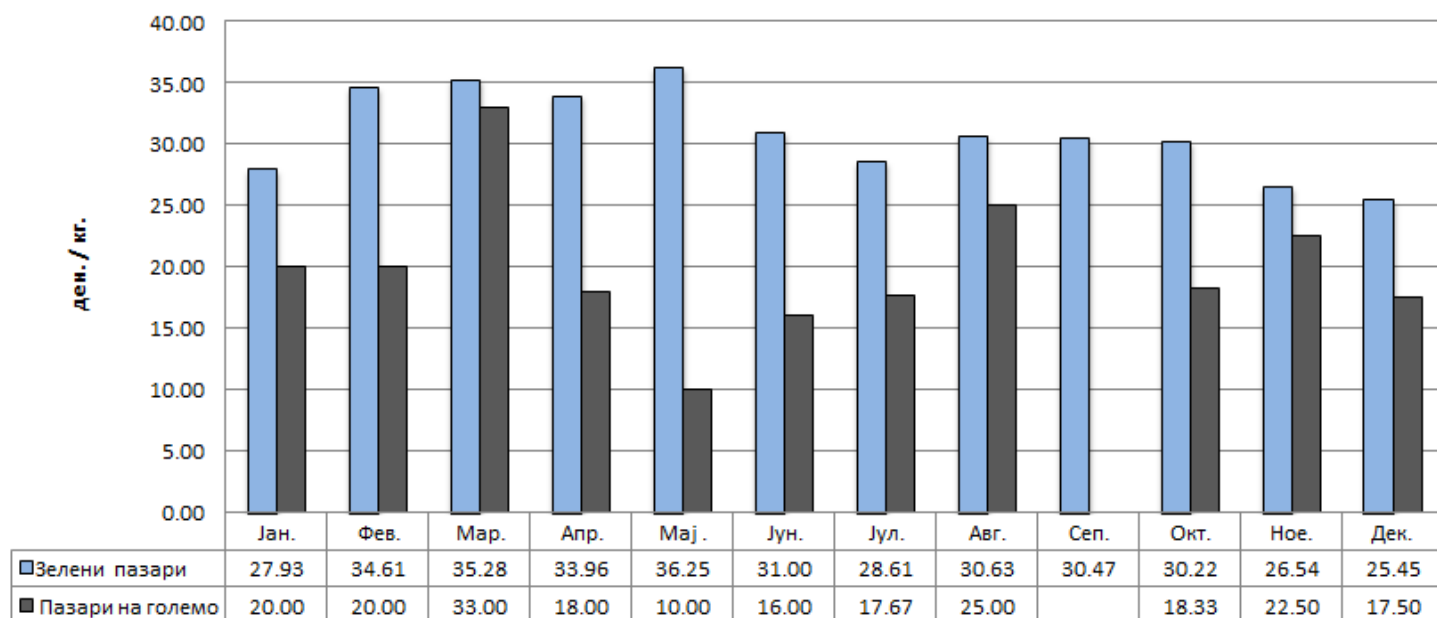
Најзастапени цени на краставици на зелените пазари и пазарите на големо во 2022 година

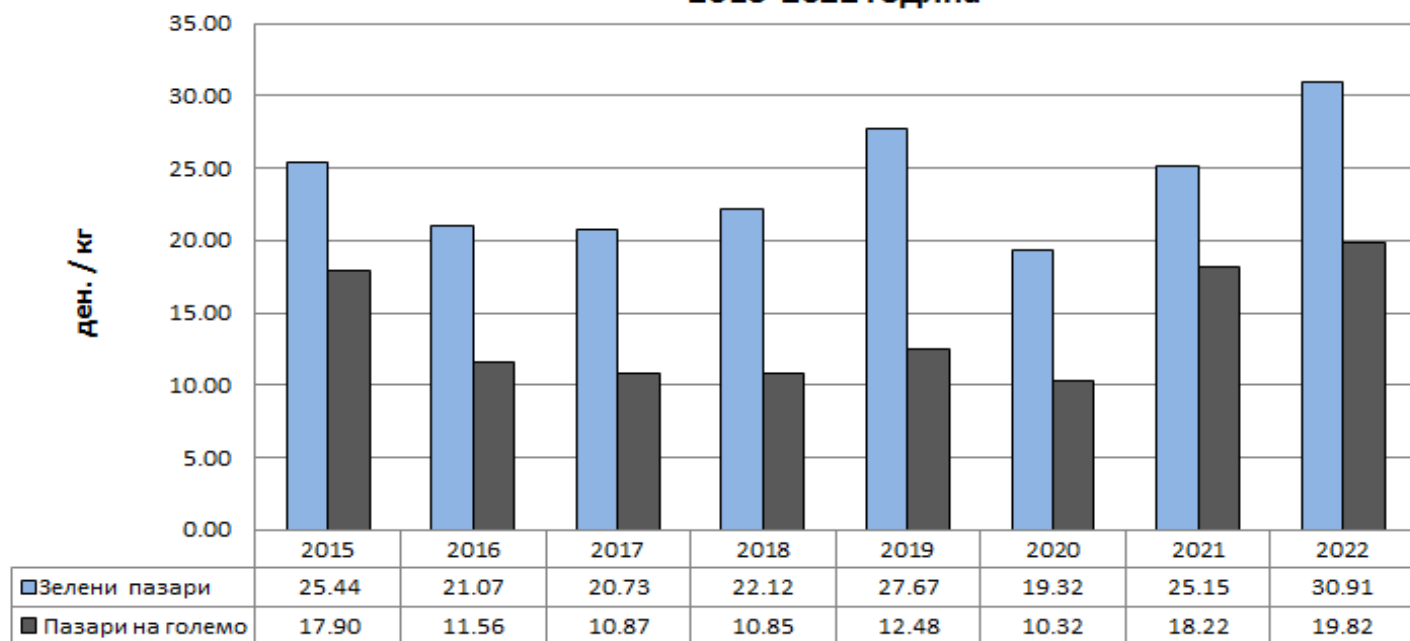
Најзастапени цени на краставица на зелените пазари и пазарите на големо 2015-2022 година

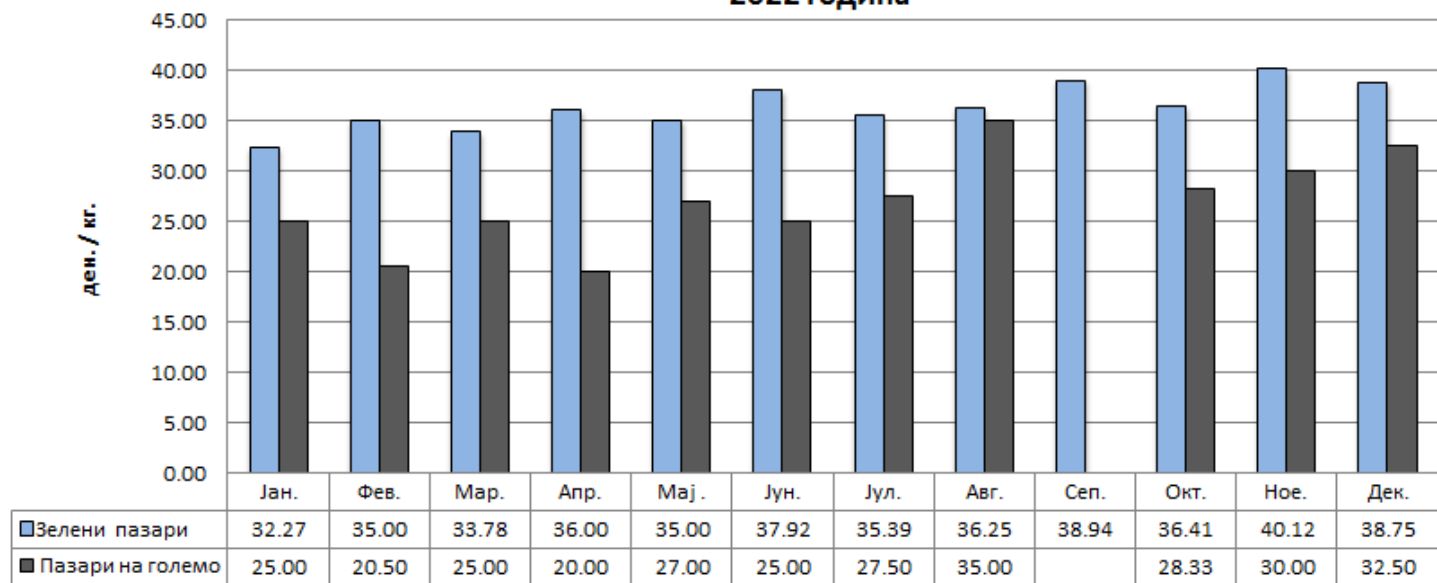
Најзастапени цени на зелка на зелените и пазарите на големо во 2022 година

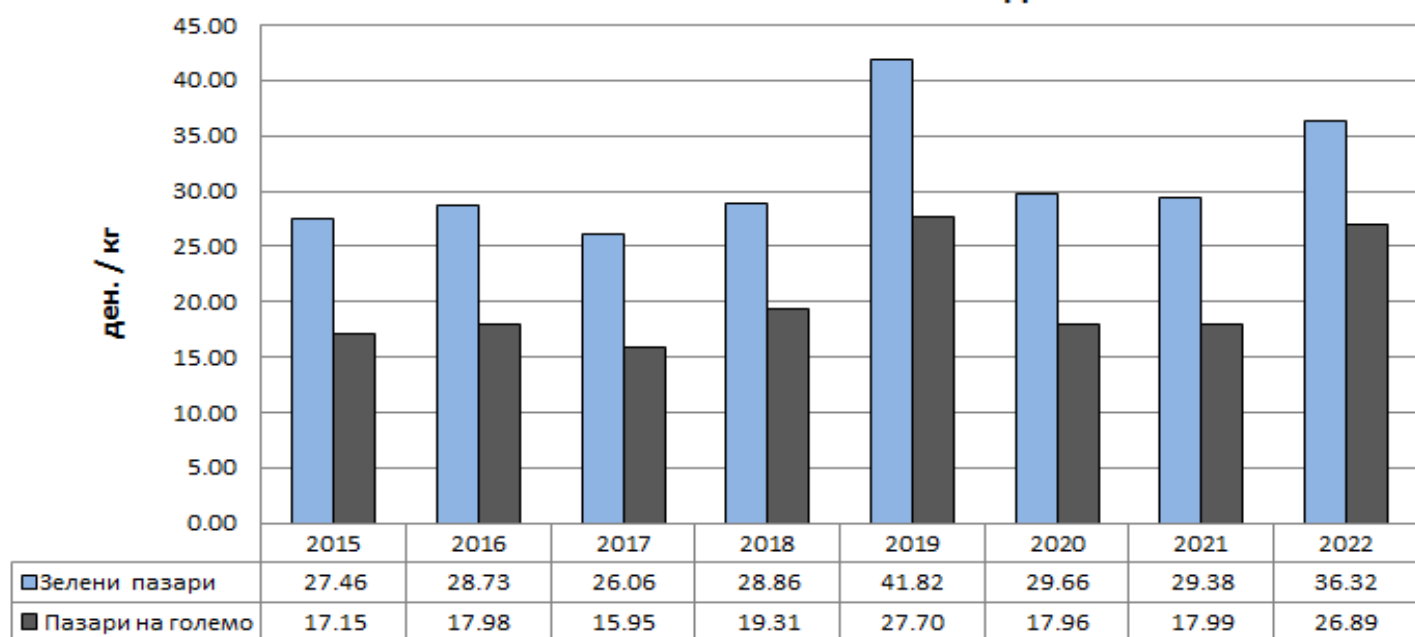
Најзастапени цени на зелка на зелените пазари и пазарите на големо 2015-2022 година

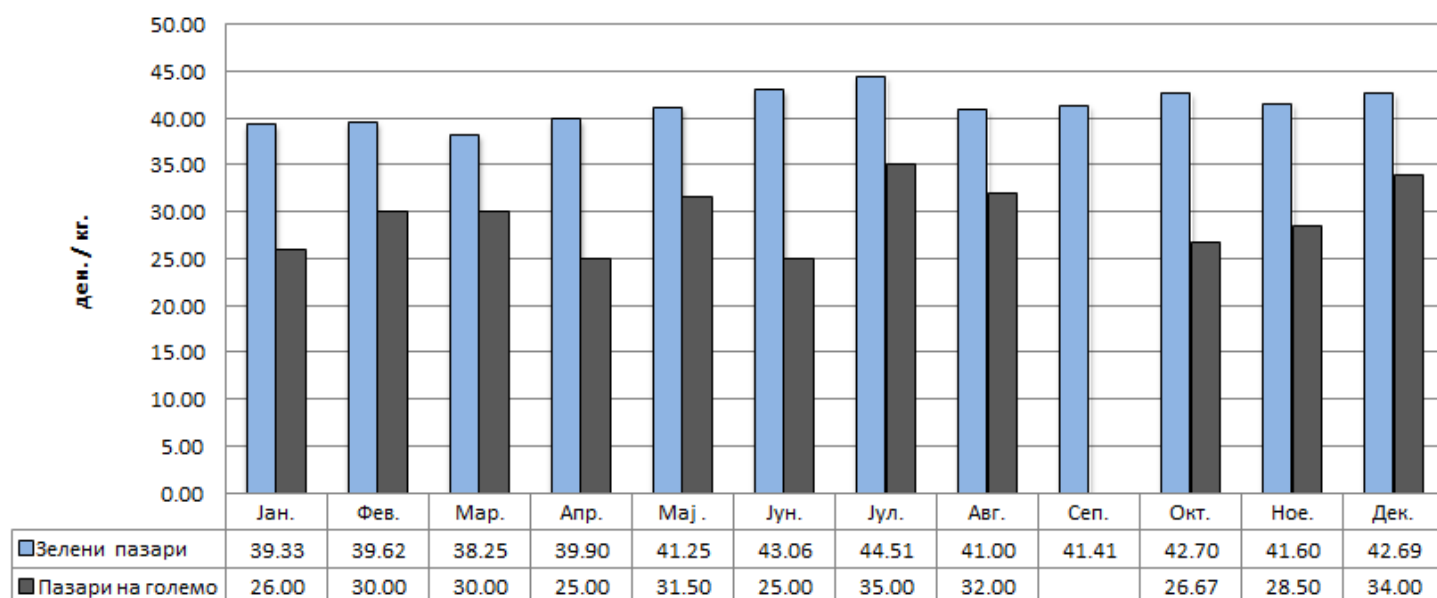
Најзастапени цени на кромид на зелените пазари и пазарите на големо во 2022 година

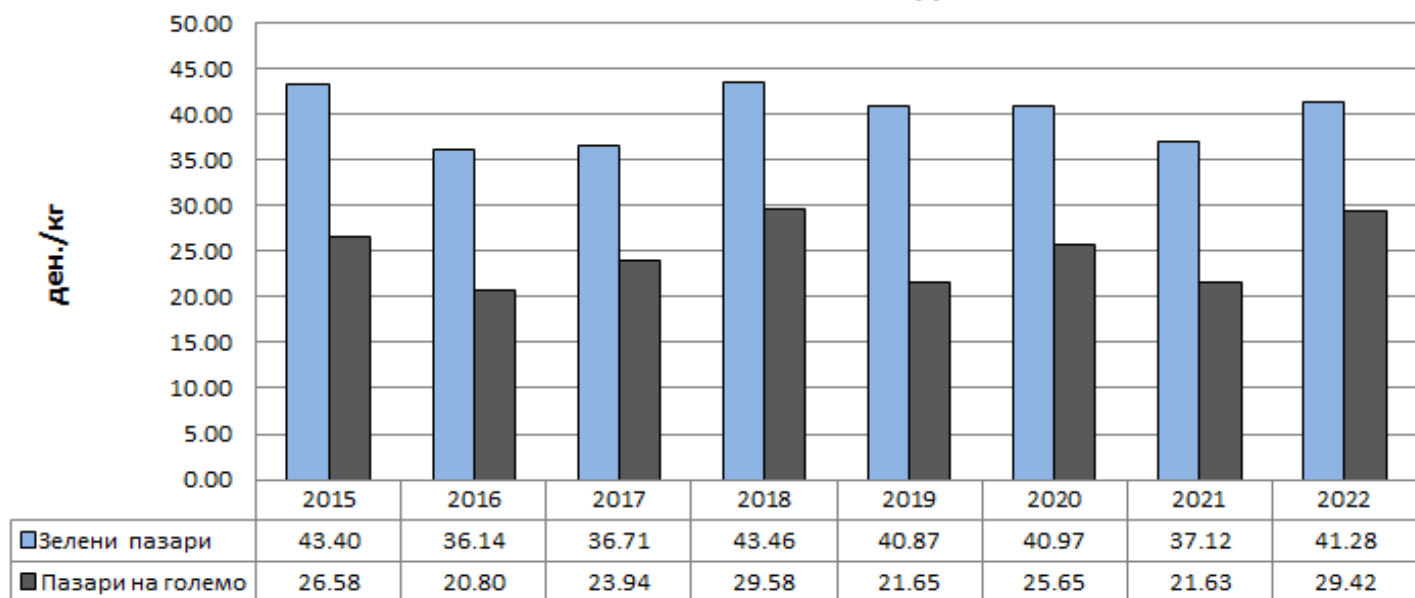
Најзастапени цени на кромид на зелените пазари и пазарите на големо 2015-2022 година

Најзастапени цени на морков на зелените и пазарите на големо 2022 година

Најзастапени цени на морков на зелените пазари и пазарите на големо 2015- 2022 година

www.ponudapobaruvalacka.zpis.gov.mk

ПОНУДА-ПОБАРУВАЧКА

НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИ

ЗЕМЈОДЕЛСКО
ПАЗАРЕН
ИНФОРМАТИВЕН
СИСТЕМ